

Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən 2022-ci ildə görülmüş işlərə dair

HESABAT

Xalqımızın ümummilli lideri, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi strateji inkişaf kursu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin uğurları sayəsində bu gün tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan ölkəmizin iqtisadiyyatının mühüm tərkib hissəsi kimi yanacaq-energetika sektoru sürətlə inkişaf edərək davamlı artıma, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə, ümumilikdə ölkəmizin tərəqqisinə xidmət edən mühüm fəaliyyət sahəsinə çevrilmişdir. Energetika sahəsində müasir infrastrukturun yaradılması, yeni texnologiyaların tətbiqi, enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində son illər ərzində həyata keçirilən tədbirlər hesabat dövründə də davam etdirilmişdir.

2022-ci ildə Energetika Nazirliyi yanacaq-energetika sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrlə birlikdə aşağıdakı istiqamətlər üzrə tədbirlər həyata keçirmişdir.

Elektroenergetika sahəsi üzrə

Elektroenergetika sisteminin texniki-iqtisadi göstəriciləri

2022-ci ildə elektrik enerjinin istehsalı 29 004,3 mln. kVt·st olmaqla 2021-ci illə (27 875,3 mln. kVt·st) müqayisədə 1 129,0 mln. kVt·st (4,1%) artmışdır.

2022-ci ildə elektrik enerjisinin istehsalı İES-lərdə 27 059,1 mln. kVt·st, SES-lərdə isə 1 595,7 mln. kVt·st, digər mənbələr üzrə isə 349,5 mln. kVt·st, o cümlədən KES-lərdə 83,3 mln. kVt·st, GES-lərdə 60,9 mln. kVt·st, bio ES-lərdə 205,3 mln. kVt·st olmuşdur.

2022-ci ildə elektrik enerjisinin istehsalı "Azərenerji" ASC üzrə 26 186,9 mln. kVt·st (İES-lərdə 24 708,2 mln. kVt·st, SES-lərdə 1478,7 mln.kVt·st), Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti üzrə 474,8 mln. kVt·st (İES-lərdə 315,9 mln. kVt·st, SES-lərdə 102,5 mln. kVt·st, Günəş ES-də 56,4 mln. kVt·st), "Azərişiq" ASC üzrə külək elektrik stansiyalarında 62,6 mln. kVt·st, müstəqil elektrik stansiyaları üzrə 2280,0 mln. kVt·st təşkil etmişdir.

2022-ci ildə elektrik enerjisinin ixracı 2997,5 mln. kVt·st olmaqla, 2021-ci illə (1673,4 mln. kVt·st) müqayisədə 1324,1 mln. kVt·st artmış, idxalı isə 137,2 mln. kVt·st olmaqla, 2021-ci illə (151,6 mln. kVt·st) müqayisədə 14,4 mln. kVt·st azalmışdır. Belə ki, ixrac olunan 2997,5 mln. kVt·st elektrik enerjisinin 103,5 mln. kVt·st İranın, 1531,7 mln. kVt·st Türkiyənin, 100,1 mln. kVt·st Rusiyanın, 1262,2 mln. kVt·st Gürcüstanın payına düşür. İdxal olunan 137,2 mln. kVt·st elektrik enerjisinin 32,0 mln. kVt·st İranın, 96,4 mln. kVt·st Rusiyanın, 8,8 mln. kVt·st Gürcüstanın payına düşmüşdür.

Ümumilikdə hesabat dövrü ərzində "Azərenerji" ASC və Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidmətinə məxsus İstilik Elektrik Stansiyalarında elektrik enerjisinin istehsalına 5494,0 mln. m³ təbii qaz sərf edilmişdir.

2022-ci il ərzində 1 kVt·st elektrik enerjisinin buraxılışına yanacağın xüsusi sərfi 2021-ci illə müqayisədə 259,8 q/kVt·st-dan 259,3 q/ kVt·st-a qədər (0,5 q/ kVt·st) azalmışdır ki, bu da 12,5 min ton şərti yanacaq qənaət deməkdir.

2022-ci ildə respublika üzrə elektrik enerjisinin istehlakı 23 191,2 mln.kVt·st təşkil etmişdir ki, 2021-ci illə (23 435,6 mln.kVt·st) müqayisədə 244,4 mln.kVt·st azalmışdır.

“Azərenerji” ASC üzrə:

Hesabat dövrü ərzində “Azərbaycan İES”, “Cənub” ES, “Sumqayıt” ES, “Şimal” ES, “Bakı” İEM-in əsas avadanlıqları, həmçinin də onların köməkçi avadanlıqlarında cari təmir işləri aparılmış, aşkar olunmuş qüsurlar aradan qaldırılmışdır. Bununla yanaşı, Qobu, Bakı, Xaçmaz, Astara, Lerik, Şəki, Səngəçal, Şahdağ modul elektrik stansiyalarında, Mingəçevir, Şəmkir, Yenikənd, Varvara, Şəmkirçay, Füzuli, Taxtakörpü su elektrik stansiyalarında və kiçik su elektrik stansiyalarında cari təmir işləri aparılmışdır.

2022-ci ilin 11 fevral tarixində 4x250 MVA gücündə 330/220/110/10 kV-luq “Qobu” yarımstansiyası və 6 fevral tarixində 3x250 MVA gücündə 330/220/110/10 kV-luq “Yaşma” yarımstansiyası istifadəyə verilmişdir.

Bununla yanaşı 2022-ci il 13 fevral tarixində 110/35/10 kilovoltluq 1x40 MVA+1x63 MVA gücündə “Ağcabədi” yarımstansiyası yenidənqurmada sonra istifadəyə verilmişdir.

110/35/6 kV-luq “Qala” yarımstansiyasının 220/110/35/10-6 kV-luq YS-ya çevirməklə yenidənqurulması və 110/20/6 kV-luq “Ramanı” YS-nın 110/35/6 kV-luq YS-ya çevirməklə yenidənqurulması ilə əlaqədar işlər tamamlanmışdır.

Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin düşməsi ilə əlaqədar yaranmış vəziyyətin “Şimal” ES-in gələcəkdə fəaliyyətinə təsirinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar soyuq suyun 8 metr dərinlikdən götürülməsinə imkan verən 540 metr uzunluğunda (sahildən 230 m məsafədə) yeni estakadanın və 2 yerdə su nasos stansiyalarının tikintisi və istismara verilməsi işləri aparılır. Yeni suqəbuledici kompleksin tikintisini yerli şirkət həyata keçirir. Estakadada svaylara beton verilməsi işləri və dalğaçıran konstruksiyaların quraşdırılması işləri başa çatdırılmışdır. Hazırda estakada sahəsində diametri 1620 mm olan borunun qaynaq və montaj işləri və izolyasiya işləri aparılır. Bu nəhəng layihənin 2023-cü ilin ilk yarısında başa çatması nəzərdə tutulur.

Ölkə başçısının müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq, Abşeron yarımadasında təməli qoyulmuş 230 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının, 240 MVt gücündə külək elektrik stansiyasının enerjisi sistemə inteqrasiyası istiqamətində “Azərenerji” ASC tərəfindən müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. Belə ki, külək elektrik stansiyasının enerjisi sistemə inteqrasiyası üçün “Qobu” və “Yaşma” yarımstansiyalarının hər birində 220 kV-luq APQ-də 1 ədəd 220 kV-luq yuvaların quraşdırılması, 80 km uzunluğunda 220 kV-luq elektrik verilişi xətlərinin tikintisi, günəş elektrik stansiyasının inteqrasiyası üçün “Cənub” ES-də 1 ədəd GİS tipli yuvanın quraşdırılması və 55 km uzunluğunda 330 kV-luq EVX-nın tikintisi nəzərdə tutulmuşdur. Hazırda “Cənub” ES ilə yeni tikilən Ələt GES-i əlaqələndirən 330 kV hava xəttində 15 ədəd anker və 42 ədəd aralıq dayaq, 612 ədəd dəmir-beton bünövrə quraşdırılmışdır.

BP şirkəti tərəfindən Cəbrayıl rayonu ərazisində tikiləcək 240 MVt gücündə günəş elektrik stansiyasının enerjisi sistemə inteqrasiyası üçün «Azərenerji» ASC tərəfindən Texniki Şərt verilmişdir.

Enerjisistemin idarə edilməsi üzrə:

Hazırda əsas və Ehtiyat Dispetçer İdarəetmə Mərkəzindən, 8 Regional Monitoring Mərkəzindən ibarət olmaqla, 114 enerji obyekt, 21 elektrik stansiya, 93 yüksək gərginlikli yarımstansiya, 394 ədəd EVX (285 ədəd “Azərenerji” ASC və 109 ədəd “Azərişiq” ASC-yə aid) yeni SCADA sistemə qoşulub və real zaman rejimində istismar olunur. Ölkəmizdə ilk dəfə Qarabağ Regional Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzi yaradılmışdır.

Hesabat dövründə Qobu ES-də, 330kV-luq Yaşma, 220 kV-luq Nizami, Qala, 110 kV-luq Ramanı, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Fizuli, Ağdam-1, Ağdam-2, Ağcabədi, Xırdalan Y/S-lərdə quraşdırılan Yerli Rəqəmsal İdarəetmə Sistemləri funksional olaraq test edilib və bu obyektlər Mərkəzi SCADA sisteminə inteqrasiya olunub. 330 kV-luq Ağcabədi, 220 kV-luq Hövsan, 110 kV-luq Şəhər, 110 kV-luq Sabirabad YS-lərdə yenidənqurma işlərindən sonra SCADA dövrələri yeni panellərə köçürülüb və test olunaraq rəqəmsal İEC 60-870-5-104 protokolu vasitəsi ilə Mərkəzi SCADA sisteminə inteqrasiya olunmuşdur.

1 ədəd 500 kV-luq, 5 ədəd 330 kV-luq, 9 ədəd 220 kV-luq, 29 ədəd 110 kV-luq YS-lərdə və 6 ədəd istilik və su elektrik stansiyasında sərhed və balans sayğacları Mərkəzləşdirilmiş Sayğac Sisteminə inteqrasiya olunmuşdur.

“Azərişiq” ASC üzrə:

Respublika ərazisində istehlakçıların keyfiyyətli, dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi üçün 2022-ci ildə “Azərişiq” ASC tərəfindən müvafiq işlər yerinə yetirilmişdir.

Hesabat dövründə elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, şəbəkələrdə enerji itkilərinin azaldılması üçün Bakı şəhərində və regionlarda müxtəlif gücdə 893 ədəd komplekt transformator məntəqəsi quraşdırılmış, 192,1 km 35 kV-luq, 285,5 km 10 və 6 kV-luq, 257,3 km 0,4 kV-luq kabel xətləri, 65,1 km 35 kV-luq, 781,5 km 10 və 6 kV-luq hava xətləri, 2618,4 km 0,4 kV-luq, 138,7 km 35 kV-luq özüdaşıyan izolyasiyalı naqillərdən (ÖİN) hava xətləri çəkilmişdir.

İsmayıllı rayonunda 35/10 kV-luq 2x6,3 MVA gücündə “Basqal”, Ağstafa rayonunda 35/10 kV-luq 6,3 MVA gücündə “Şəkərli”, Göygöl rayonunda 35/6 kV-luq 4 MVA gücündə “Hacıməlik”, Şamaxı rayonunda 35/10 kV-luq 2x6,3 MVA gücündə “Aqropark”, Daşkəsən rayonunda 35/6 kV-luq 16 MVA gücündə “Çovdar”, Suraxanı rayonunda 35/6 kV-luq 2x6,3 MVA gücündə 362 sayılı yarımstansiyaları inşa edilmişdir.

Daşkəsən rayonunda yeni inşa edilmiş 110/35/6 kV-luq 2x40 MVA gücündə “Daşkəsən” yarımstansiyası və 110 kV-luq 1-ci və 2-ci “Daşkəsən” hava xətləri şəbəkəyə qoşulmuşdur.

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonunda 10/0,4 və 6/0,4 kV-luq 404, 128, 127, 2263, 708, 187, 668, 349, 205, 757, Nəsimi rayonunda 183, 509, 1461, 68, Sumqayıt şəhərində 144, 112, 23, 36, 21 sayılı transformator məntəqələrində yenidənqurma işləri aparılmış, Səbail rayonunda 6/0,4 kV-luq “Bayraq Meydanı” transformator məntəqəsi inşa edilmişdir.

Regionlarda elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, elektrik enerjisi uçotunun dəqiq aparılması üçün istismar müddətini başa vurmuş 10 və 0,4 kV-luq elektrik şəbəkələrində yenidənqurma işləri yerinə yetirilmiş, bu işlər 100 kənd və qəsəbəni əhatə etməklə hesabat dövründə 53 kənd üzrə işlər tam yekunlaşmış, 47 kənddə bu istiqamətdə işlər davam etdirilməkdədir. Yenidənqurma işləri aparılan kəndlərdə 285 ədəd komplekt transformator məntəqəsi, 63 911 ədəd 10 və 0,4 kV-luq dayaq, 991,6 km ÖİN kabelləri quraşdırılmışdır.

Respublika ərazisində inşa edilmiş “pit stop” dayanacaqlarının elektrik təchizatı üçün 16 ədəd müxtəlif gücdə komplekt transformator məntəqəsi və 21,2 km-ə yaxın elektrik verilişi xətləri quraşdırılaraq istifadəyə verilmişdir. Respublika üzrə xüsusi kateqoriyaya aid olan 112 dövlət əhəmiyyətli obyektin elektrik təchizatı şəbəkələrində təftiş və sınaq işləri yerinə yetirilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində ümumilikdə, 230 882 ədəd olmaqla əhali istehlakçılarına aid 195 802 ədəd, qeyri-əhali istehlakçılarına aid 35 080 ədəd uçot dəsti bərpa olunmuşdur. Görülmüş işlər nəticəsində istehlakçılara satılan faydalı elektrik enerjisinin həcmi 18,4 mln.kVts olmuş, ümumi yığım səviyyəsi 97%-ə çatdırılmışdır.

Yeni Yaşma və Şurabad qəsəbələrində yerləşən Külək Elektrik Stansiyalarında 61,2 mln.kVts elektrik enerjisi istehsal olunaraq elektrik şəbəkələrinə ötürülmüşdür.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə elektrik şəbəkəsi infrastrukturunun yaradılması, müxtəlif təyinatlı layihələrin elektrik enerjisi ilə təmin olunması üçün zəruri texniki tədbirlər görülmüşdür.

Respublika ərazisində paylayıcı elektrik şəbəkələrində təmir, yenidənqurma və tikinti işləri davam etdirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Xidməti üzrə:

2022-ci il ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Xidməti tərəfindən elektrik stansiyalarında, yüksək və alçaq gərginlikli elektrik verilişi xətlərində, müxtəlif gərginlikli transformator yarımstansiyalarında qrafik əsasında əsaslı və cari təmir işləri aparılmış, tələbatçıların elektrik enerjisi ilə təchizatının yaxşılaşdırılması, yaşayış sahələrinin, məktəblərin, sosial obyektlərin, hərbi hissələrin, nasos yarımstansiyaları və artezian quyularının elektrik təchizatı üçün yeni transformator yarımstansiyalarının qoyulması, müxtəlif gərginlikli elektrik verilişi xətlərinin çəkilməsi, Naxçıvan şəhərində və rayon mərkəzlərində mövcud hava elektrik verilişi xətlərinin kabel xətləri ilə əvəz edilməsi sahəsində kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi işləri davam etdirilmişdir.

Şərur rayonunda gücü 3 MVt olan yeni günəş elektrik stansiyası istismara verilmiş, eyni zamanda həmin ərazidə 3 MVt gücündə daha bir günəş elektrik stansiyasının tikinti-quraşdırma işlərinə başlanılmışdır.

Ordubad rayonu ərazisində Araz çayı üzərində derivasiya tipli 36 MVt gücündə Ordubad Su Elektrik Stansiyasının və gücü 15,6 MVt olacaq Tivi Su Elektrik Stansiyasının tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilmiş, eyni zamanda Ordubad rayonunda gələcəkdə külək turbinlərinin istismarının texniki-iqtisadi əsaslandırılması üçün ölçü qurğuları quraşdırılmış və lazımı ölçmə işləri aparılmışdır.

Culfa rayonunda yeni 10 ədəd 30 kVt külək turbinlərinin quraşdırılması başa çatdırılmış və Stansiya istismara verilmişdir.

Ümumilikdə 2022-ci il ərzində muxtar respublika ərazisində 23 ədəd 10/0,4 kV-luq və 35/0,4 kV-luq yeni transformator yarımstansiyaları quraşdırılmış, 320 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyalarında cari təmir işləri aparılmış, 42,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətləri çəkilmiş, 251,8 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV elektrik verilişi xətlərində təmir işləri aparılmış, 16,9 km uzunluğunda 35 kV və aşağı gərginlikli hava elektrik verilişi xətləri yeraltı kabel xətləri ilə əvəz edilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə quraşdırılan bütün növ elektrik sayğaclarının sayı 01.01.2023-cü il tarixinə 97 832 ədəd olmuşdur.

“Azəristiliktəchizat” ASC üzrə:

“Azəristiliktəchizat” ASC-nin 2022-ci il üçün təsdiq edilmiş istehsal və maliyyə təsərrüfat planlarına uyğun olaraq istilik təchizatı obyektlərinin, o cümlədən mövcud qazanxana, istilik şəbəkələri, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika, qaz, elektrik, nəqliyyat təsərrüfatları və digər istehsal təyinatlı avadanlıqların etibarlılığının və dayanıqlılığının təmin edilməsi məqsədilə 2022-ci il ərzində aşağıdakı işlər görülmüşdür:

- 1002,2 km istilik xətləri hidravliki təzyiqlə yoxlanılmış və 12,78 km istilik xətləri əsaslı təmir olunmuşdur;
- 1280 ədəd odluq, 397 dəst istilik mübadilə aparatları, 3026 ədəd nasos, 15486 ədəd müxtəlif diametrlə siyirtmələr, 3179 ədəd mühərrik, 538 ədəd elektrik, 538

ədəd nəzarət ölçü cihazları və avtomatika avadanlığı, 1214 ədəd genişləndirici çən, 1862 ədəd qoruyucu klapan və 2341 ədəd əks klapan, 9150 ədəd ventillər, 607 ədəd ehtiyat su çəni, 538 ədəd qaz təsərrüfatına aid avadanlıq və qurğular təftiş olunmuşdur;

- 780 ədəd qazan aqreqatı, 1474 ədəd nasos, 8960 ədəd siyirtmə, 1624 ədəd mühərrik cari təmir edilmişdir;
- 1048 ədəd qazan aqreqatı, 173 dəst istilik mübadilə qurğusu mexaniki üsulla, həmçinin 94 ədəd qazan aqreqatı və 64 istilik mübadilə qurğusu kimyəvi üsulla təmizlənmişdir;
- İstilik xətlərində 5226 m² istilik örtük qatı təmir olunmuş, 538 ədəd qazanda yeraltı və yerüstü tüstü yolları təmizlənmişdir;
- 632 ədəd kimyəvi su yumşaltma qurğuları işə hazırlanaraq tənzimlənmiş və Natrium kationit süzgeçlərində 4,86 ton kationit materialları dəyişdirilmişdir.

Hesabat dövründə 1367437 Qkal istilik enerjisi istehsal edilmişdir ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 71257 Qkal və ya 5% azdır. İstehsalın həcminin azalması qaçqın və məcburi köçkün şəhərciklərində xidmət haqlarının ödənilmədiyi üçün isti su təchizatının dayandırılması ilə izah edilir.

Topdansatış qaydası ilə "Azərenerji" ASC-nin İstilik Elektrik Mərkəzindən 145052 Qkal istilik alınmışdır ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4096 Qkal və ya 2,9% çoxdur.

İstilik enerjisinin 99,5%-i qaz yanacağı, 0,5%-i elektrik enerjisi və dizel yanacağı istifadə edilməklə istehsal edilmişdir.

İstilik itkiləri 12,7% təşkil etmişdir ki, bu da əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,1% azdır.

Qazın xüsusi sərfiyyatı 0,1 m³/Qkal azalaraq əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 140,3 m³/Qkal təşkil etmişdir.

İstilik təchizatı sahəsində görülən işlər 2004-2005-ci illərlə müqayisədə 2022-2023-cü illər istilik mövsümündə istilik mənbələrinin sayının 398 ədəd və ya 3,4 dəfə, yaşayış binalarının sayının 2883 ədəd və ya 3,9 dəfə, məktəblərin sayının 132 ədəd və ya 1,9 dəfə, uşaq bağçalarının sayının 76 ədəd və ya 1,9 dəfə, səhiyyə obyektlərinin sayının 99 ədəd və ya 2,6 dəfə, digər obyektlərin sayının 2109 ədəd və ya 24,2 dəfə artırılmasına imkan vermişdir.

Elektroenergetika sahəsinə özəl investisiyaların cəlb edilməsi üzrə:

Yaşma ərazisində tikintisi nəzərdə tutulan qoyuluş gücü 500 MVt olan həmdövrəli qaz-turbin elektrik stansiyası layihəsi ilə bağlı işlər davam etdirilmişdir.

2022-ci il 8 aprel tarixində KPMG tərəfindən hazırlanmış Kvalifikasiya sorğusu (Request for Qualification – RFQ) sənədləri layihəyə maraq göstərən 37 şirkətə göndərilmişdir. 11 şirkət və konsorsiumdan (ümumilikdə 16 şirkət) layihəyə dair kvalifikasiya sənədləri təqdim olunmuşdur. 14 iyul 2022-ci il tarixində kvalifikasiya şərtlərini ödəyən şirkət və konsorsiumlara bu haqda bildiriş göndərilmişdir.

Layihənin elektrik, qaz və su təchizatı şəbəkələrinə qoşulması ilə bağlı texniki şərtlərin hazırlanması üçün müvafiq olaraq, "Azərenerji" ASC, "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti" və "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC ilə müzakirələr aparılmış və texniki şərtlərin ilkin variantları hazırlanaraq layihə sənədlərinə əlavə edilmişdir.

Elektroenergetika üzrə beynəlxalq əməkdaşlıq:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İran İslam Respublikası Hökuməti arasında Araz çayı üzərində "Xudafərin" və "Qız qalası" hidroqovşaqlarının habelə su

elektrik stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsi, istismarı, energetika və su ehtiyatlarından istifadə sahəsində əməkdaşlıq haqqında” Sazişin 2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası məqsədilə işlər davam etdirilmişdir.

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və İran İslam Respublikası Hökuməti arasında “Ordubad” və “Marazad” su elektrik stansiyalarının tikintisi və istismarı haqqında Saziş”in 10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrası məqsədilə İran tərəfi ilə qarşılıqlı müzakirələr davam etdirilmişdir.

“Ordubad” su elektrik stansiyası üzrə bu günə qədər aparılmış tikinti işləri çərçivəsində su tənzimləyici qurğunun Azərbaycan tərəfinə aid hissəsində tikinti işləri tamamlanmış, qapılar quraşdırılaraq istismara hazır vəziyyətə gətirilmişdir.

2022-ci il 11-15 aprel tarixlərində Avropa İttifaqının İqlim və Enerji üzrə Merlər Razılaşması təşəbbüsünün Texniki Yardım (Faza III) mərhələsinin Başlanğıc Dövrü çərçivəsində Azərbaycana ilkin səfər təşkil edilmişdir. Səfər zamanı Energetika Nazirliyi, Aİ Nümayəndəliyi və beynəlxalq donorlarla (AYİB, AİB və BMT İP) görüşlər keçirilmişdir. Eyni zamanda, Davamlı Enerji və İqlim Fəaliyyət Planının (SECAP) hazırlanması üçün təşəbbüsə yeni qoşulan bələdiyyə nümayəndələri üçün ilkin təlim seminarı keçirilmişdir. 04.08.2022-ci il tarixində SECAP-ın hazırlanması üzrə İşçi Qrupları və müvafiq İş qrafikini təsdiq edən üç bələdiyyə (Şəki, Xırdalan və Gəncə şəhərinin Nizami rayon bələdiyyəsi) üçün SECAP-ın hazırlanması üzrə ilkin baza məlumatlarının toplanması mövzusunda vebinar keçirilmişdir. 2022-ci ilin noyabrında Tbilisidə keçirilən “Şərqi Tərəfdaşlığı regionunda Merlər Razılaşmasının 10-cu ildönümü” adlı yüksək səviyyəli konfrans çərçivəsində təşəbbüsə yeni qoşulan bələdiyyələr üçün keçirilən rəsmi təltif mərasimində Xırdalan bələdiyyəsi də iştirak etmişdir. Habelə, həmin tədbirdə Energetika Nazirliyinin, Aİ-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin, Şəki, Mingəçevir, Gəncə (Nizami rayonu) bələdiyyələrinin nümayəndələri də iştirak etmişdir.

2022-ci ildə Avropa İttifaqının “Azərbaycanda enerji səmərəliliyinin artırılmasına dəstək” layihəsi çərçivəsində binalarda enerji səmərəliliyi, məhsulların enerji etiketlenməsi və ekodizayn ilə bağlı müvafiq normativ aktların hazırlanmasında dəstək göstərilmiş, bu sahələrdə beynəlxalq təcrübəyə dair aidiyyəti dövlət qurumlarının nümayəndələri üçün iyun ayında 2 seminar, oktyabr ayında isə binalarda enerji effektivliyinin müəyyən edilməsi ilə bağlı 10 mühəndis üçün trening və ictimai məlumatlandırma tədbiri keçirilmişdir.

2022-ci ilin 22 dekabr tarixində “Energetika Nazirliyi və Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı arasında Azərbaycan Respublikasının elektroenergetika sektorunun inkişafı ilə bağlı texniki dəstəyə dair Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır. Anlaşma Memorandumu çərçivəsində ilk layihə kimi “Azərbaycanın elektroenergetika sektorunda aşağı karbonlu həll yolları” layihəsinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Layihə çərçivəsində Azərbaycanın 2050-ci ilə qədər istixana effekti yaradan qazların emissiyalarının azaldılması yollarının modelləşdirilməsi aparılacaq, ölkənin elektroenergetika sektorunun karbonsuzlaşdırılmasını istiqamətləndirəcək strategiyalar, texnologiyalar, normativ-hüquqi baza və normalar, institusional məsələlər, bacarıqların artırılması, sosial-iqtisadi tədbirlər və investisiyalar barədə tövsiyələr toplusunu özündə ehtiva edən yol xəritəsi hazırlanacaq və potensialın gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər görülməkdir.

Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə:

2022-ci il 13 yanvar tarixində “Xızı-Abşeron” Külək Elektrik Stansiyasının təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Təməlqoyma mərasimi çərçivəsində Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının “ACWA Power” şirkəti arasında dənizdə külək enerjisi sahəsində əməkdaşlıq üzrə Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

Memorandum dənizdə külək enerjisi sahəsində əməkdaşlığın əsas prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi, Azərbaycanda bərpa olunan enerji layihələrinə gəlirli investisiya qoyuluşu üçün potensialın qiymətləndirilməsi və şəraitin yaradılması üzrə əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Bununla yanaşı 2022-ci ildə həmçinin Azərbaycanda inşa ediləcək 240 MVt gücündə “Xızı-Abşeron” Külək Elektrik Stansiyası üzrə layihənin “Ətraf Mühitə Təsirlərinin Qiymətləndirilməsi” və “Maraqlı Tərəflərlə Qarşılıqlı Əlaqə Planı” sənədi hazırlanıb təqdim edilmişdir. Layihə Abşeron-Xızı ərazisində Pirəkəşkül və Sitalçay yaxınlığında həyata keçirilir. 2020-ci ilin mart ayından etibarən 2 il ərzində 7 ədəd 100 m hündürlükdə ölçü-müşahidə stansiyaları qurulmuş, topoqrafiya və ilkin geodeziya işləri aparılmış, beynəlxalq standartlara uyğun olaraq ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi başa çatdırılmışdır.

Cari dövr ərzində 230 MVt gücündə Qaradağ Günəş Elektrik Stansiyası ilə bağlı açıq qalan məsələlərin müzakirəsi üçün qarşı tərəflə görüşlər keçirilmişdir. “Masdar” şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək 230 MVt gücündə Qaradağ Günəş Elektrik Stansiyasının 2022-ci il 15 mart tarixində təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Bununla yanaşı 2 avqust tarixində “Masdar” şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək 230 MVt gücündə Qaradağ Layihəsi üçün 114,2 milyon ABŞ dolları məbləğində Beynəlxalq Maliyyə İnstitutları tərəfindən kredit paketi ayrılması üçün qərar qəbul olunmuşdur. Bununla EBRD - 21,4 milyon ABŞ dolları, ADFD-50 milyon ABŞ dolları, JICA - 21,4 milyon ABŞ dolları və ADB - 21,4 milyon ABŞ dolları həcmində kreditin ayrılması nəzərdə tutulur. Bundan əlavə Masdar, TAQA TRANSCO və Azərenerji arasında ölkəmizin enerji şəbəkəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı qiymətləndirilmə işləri aparılır. 2022-ci il 2 noyabr tarixində “Azərbaycan Respublikasının Hökuməti, “Masdar Azərbaycan Enerji” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti və “AccessBank” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti arasında Investisiya müqaviləsinə dair Birbaşa Razılaşma”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı imzalanmışdır.

2022-ci il 4 iyun tarixində “Bakı Enerji Həftəsi”nin Şuşada keçirilən xüsusi sessiyası çərçivəsində Energetika Nazirliyi və BƏƏ-nin “Masdar” şirkəti arasında “Azərbaycan Respublikasında quruda sənaye miqyaslı 1 QVt gücündə günəş və 1 QVt gücündə külək enerjisi layihələrinin qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı İcra Müqaviləsi” və “Dənizdə 2 QVt gücündə inteqrasiya edilmiş külək və yaşıl hidrogen layihələrinin qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı İcra Müqaviləsi” imzalanmışdır. İmzalanmış İcra müqavilələrinin icrası çərçivəsində 6 ədəd külək enerjisi potensialı və 3 ədəd günəş enerjisi potensialı ərazi seçilmişdir. Seçilmiş ərazilərə dair Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsindən, Ekologiya və Təbii Sərvətlər, İqtisadiyyat və Kənd Təsərrüfatı nazirliklərindən müvafiq rəy alınmışdır. Növbəti mərhələdə seçilmiş ərazilərin “Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında” Qanunun 6.6-cı maddəsinə əsasən bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən olunması barədə müvafiq qərarın qəbul edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məktub ünvanlanmışdır. Nazirlər Kabinetinin müvafiq dərkənarı ilə seçilmiş ərazilərin bərpa olunan enerji mənbələri ərazisi kimi təsdiqlənməsi məqsədilə aidiyyəti qurumlara və İcra Hakimiyyətlərinə göstəriş verilmişdir. Tapşırığın icrası çərçivəsində 2022-ci il 2-5 oktyabr tarixlərində Bakıya ezam edilən “Masdar” şirkətinin ekspertləri ilə birlikdə Abşeron, Qaradağ, Qobustan, Neftçala, Qax rayonları və Ələt qəsəbəsində yerləşən seçilmiş ərazilərə baxış keçirilmişdir. Yekunda günəş enerjisi layihəsi üzrə Neftçala rayonu Bankə qəsəbəsi, Qaradağ rayonu Pirsaat qəsəbəsi və Biləsuvar rayonu, quruda külək enerjisi layihəsi üzrə Abşeron rayonu Cəngi-Qobustan, Qaradağ rayonu Daşdidağ-Qaraheybət, Abşeron rayonu Qobustan-Babacan və Laçın rayonu üzrə müvafiq ərazilər aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmışdır.

2022-ci il 15 dekabr tarixində Energetika Nazirliyi və Avstraliyanın Fortescue Future Industries (FFI) şirkəti arasında Azərbaycanda bərpa olunan enerji layihələri və “yaşıl hidrogen”in potensialının öyrənilməsi və inkişafı üzrə birgə əməkdaşlığa dair Çərçivə Müqaviləsi imzalanmışdır. Müqavilə Azərbaycanda bərpa olunan enerji və “yaşıl hidrogen”in istehsalı üzrə ümumi gücü 12 QVt-dək layihələrin araşdırılması və reallaşdırılmasını nəzərdə tutur.

Energetika Nazirliyi ilə Asiya İnkişaf Bankı arasında əməkdaşlıq çərçivəsində Asiya İnkişaf Bankının maliyyələşdirməsi ilə həyata keçirilən “Üzən Günəş Enerji Sistemlərinin İnkişafı” regional layihəsi çərçivəsində reallaşdırılan “Üzən günəş panelləri sisteminin inkişafına dair bilik mübadiləsi və texniki yardım dəstəyi” pilot layihəsi üzrə işlər davam etdirilir. Gələcəkdə su hövzələri üzərində iri həcmli layihələrin həyata keçirilməsi üçün müvafiq layihə çərçivəsində araşdırmalar aparılır. Layihə çərçivəsində Azərbaycan ərazisində üzən günəş (PV) panellərinin inkişafı üzrə texniki-iqtisadi əsaslandırma hazırlanmış, Coğrafi Məlumat Sistemine (GIS) əsaslanan metodologiya tətbiq edilməklə su hövzələrinin məlumat bazası yaradılmışdır. Bununla yanaşı hazırda layihənin digər komponenti kimi Böyükşor gölü üzərində gücü 50 MVt-a malik üzən günəş fotovoltaiq stansiyasının texniki-iqtisadi əsaslandırması hazırlanmış və qoşulma üçün texniki şərtin verilməsi məsələsi “Azərenerji” ASC ilə müzakirə olunmuşdur. Layihə çərçivəsində Böyükşor gölündə ümumi gücü 100 kVt (95 kVt suda, 5 kVt quruda) təşkil edən üzən günəş stansiyasının tikintisi həyata keçirilir.

“Yaşıl enerji zonası”nın yaradılması:

“Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində “yaşıl enerji” zonasının yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 3 may tarixli 2620 nömrəli Sərəncamının 3-cü hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 iyun tarixli 357s nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə “yaşıl enerji” zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı” təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 3 avqust tarixli 459s nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində yaşıl texnologiyaların və enerji səmərəliliyi tələblərinin tətbiqi ilə bağlı əlaqələndirmə və monitorinq üzrə İşçi qrup”u yaradılmışdır.

2022-ci il 14 oktyabr və 8 dekabr tarixlərində energetika nazirinin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində yaşıl texnologiyaların və enerji səmərəliliyi tələblərinin tətbiqi ilə bağlı əlaqələndirmə və monitorinq üzrə İşçi qrupunun iclasları keçirilmişdir. İşçi qrupun katibliyi tərəfindən “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə “yaşıl enerji” zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı”nın icrası ilə bağlı Monitorinq Planı hazırlanmış və İşçi qrupu tərəfindən təsdiq edilmişdir. Eyni zamanda İşçi qrupun iclaslararası fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi məqsədilə formalaşdırılmış alt İşçi qrupun üzvləri ilə mütəmadi iclaslar təşkil edilmiş və İşçi qrupun iclasları üçün hesabatlar hazırlanmışdır.

Neft–qaz sahəsi üzrə

Hesabat dövründə yanacaq-energetika sahəsində müvafiq işlər həyata keçirilmişdir.

Neft (kondensatla birlikdə) hasilatı:

2022-ci il ərzində **32,6** milyon ton (proqnozdan **1,6** milyon ton, yəni **4,6** faiz az) neft (kondensatla birlikdə) hasil edilmişdir.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **1,9** milyon ton az neft (kondensatla birlikdə) hasil edilmişdir.

2022-ci il ərzində neft hasilatının göstəriciləri və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyon ton

№	Neft hasilatı	2022-ci il			2021-ci il	2021-ci ilə müqayisədə	
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-	%
1	Respublika üzrə, cəmi	34,2	32,6	-1,6	34,6	-1,9	-5,8
1.1.	SOCAR	7,8	7,8	0,026	7,9	-0,10	-1,3
1.2.	AÇG	22,1	20,4	-1,7	22,5	-2,1	-9,3
1.3.	Şahdəniz (kondensat)	4,3	4,4	0,145	4,2	0,2	4,8

Neftin (kondensatla birlikdə) ixraca nəqli:

2022-ci il ərzində **26,3** milyon ton neft (kondensatla birlikdə) ixraca nəql edilmişdir.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə təqribən **1,8** milyon ton, yəni **6,5** faiz az neft (kondensatla birlikdə) ixraca nəql edilmişdir.

2022-ci il ərzində neftin nəql göstəriciləri və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyon ton

İstiqamətlər	Təşkilatlar	Həcm		2021-ci ilə müqayisədə	
		2022-ci il	2021-ci il	+,-	%
Şimal kəməri ilə	SOCAR-dan	0,6	1,1	-0,5	-47,3
Qərb kəməri ilə	Konsorsiumdan	1,0	4,2	-3,2	-76,8
BTC kəməri ilə	Konsorsiumdan	23,9	22,6	1,3	5,7
	SOCAR-dan	0,8	0,2	0,6	252,7
Cəmi:		26,3	28,1	-1,8	-6,5

Qaz hasilatı:

2022-ci il ərzində **46,7** milyard kub metr (proqnozdan **1,8** milyard kub metr, yəni **3,8** faiz çox) qaz hasil edilmişdir.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **2,9** milyard kub metr, yəni **6,5** faiz çox qaz hasil edilmişdir.

2022-ci il ərzində qaz hasilatının göstəriciləri və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyard m³

№	Qaz hasilatı	2022-ci il			2021-ci il fakt	2021-ci illə müqayisədə	
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-	%
1.	Respublika üzrə, cəmi	45,0	46,7	1,8	43,9	2,9	6,5
1.1.	SOCAR	8,4	8,1	-0,29	7,9	0,2	2,7
1.2.	AÇG	12,4	13,4	1,06	13,4	0,07	0,5
1.3.	Şahdəniz (kondensat)	24,2	25,2	1,0	22,6	2,6	11,5

Qaz ixracı:

2022-ci il ərzində cəmi xaricə qaz satışı **22,7** milyard kub metr (ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **20,4** faiz çox) olmuşdur.

2022-ci il ərzində təbii qazın ixrac göstəriciləri və 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyard m³

İstiqamətlər	Ölkələr	Həcmi		2021-ci illə müqayisədə	
		2022-ci il fakt	2021-ci il fakt	+,-	%
Cənub Qaz Dəhlizi ilə	Türkiyəyə	8,4	8,5	-0,1	-1,2
	ondan: - TANAP-la	5,6	5,6	0,0	0,0
	ondan: kəmərlərə verilən yanacaq qazı	0,1	0,1	0,0	0,0
	Avropaya	11,4	8,2	3,2	39,5
	ondan: TAP-a verilən yanacaq qazı	0,1	-	-	-
	Gürcüstana	1,4	1,0	0,4	40,3
	ondan - Şahdəniz"dən	1,4	1,0	0,4	43,7
- SOCAR-dan	0,0	0,025	0,0	-100,0	
Qazıməmməd-Qazax qaz kəməri ilə	Gürcüstana (SOCAR-dan)	1,4	1,1	0,3	24,7
Cəmi		22,6	18,9	3,8	19,6

Neftin emalı:

2022-ci il ərzində **6198** min ton (proqnozdan **253** min ton yəni, 4 % az) neft emal edilmişdir.

2022-ci il üzrə OPEC+ çərçivəsində Azərbaycanın götürdüyü öhdəliyin icrasına dair:

Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv ölkələri nazirlərinin 2022-ci il 4 yanvar tarixində keçirilən 24-cü iclasında, qlobal neft bazarında sabitliyə və balansla dəstək məqsədilə gündəlik neft hasilatının fevral ayında 400 min barrel artırılmasına dair qərar qəbul edilmişdir. Bu razılaşma Azərbaycanda gündəlik xam neft hasilatının 2022-ci ilin fevralında daha 7 min barrel artırılaraq 668 min barrele çatdırılmasını, ixtisarla bağlı öhdəliyin isə 50 min barrel həcmində olmasını nəzərdə tutmuşdur.

2022-ci il 2 fevral tarixində keçirilən 25-ci iclasda gündəlik neft hasilatının 400 min barrel artırılması planının martda davamına dair qəbul edilmiş qərara Azərbaycan da razılıq vermişdir. Bu razılaşmaya əsasən Azərbaycanda gündəlik xam neft hasilatının 2022-ci ilin martında daha 7 min barrel artırılaraq 675 min barrele çatmışdır. İxtisarla bağlı öhdəlik 43 min barrel həcmində olmuşdur.

2022-ci il 2 mart tarixində keçirilən 26-cı iclasda qlobal neft bazarında dalğalanmaların azaldılmasına dəstək məqsədilə gündəlik neft hasilatının apreldə 400 min barrel artırılması barədə qərar qəbul olunmuşdur. Bu razılaşma Azərbaycanda gündəlik xam neft hasilatının 2022-ci ilin apreldə 6 min barrel artırılaraq 681 min barrele çatdırılmasını, ixtisarla bağlı öhdəliyin isə 36 min barrel həcmində olmasını nəzərdə tutmuşdur.

2022-ci il 31 mart tarixində keçirilən 27-ci iclasda gündəlik neft hasilatının mayda 432 min barrel artırılmasına Azərbaycan da razılıq verib. Artım ötən ilin iyul ayında keçirilmiş 19-cu iclasda neft hasilatının baza göstəricilərinə qismən dəyişiklik edilməsi barədə əldə edilmiş razılaşmaya əsasən müəyyənləşdirilib. Azərbaycan üzrə baza göstəricilərinə dəyişiklik olmadığından ölkəmizdə gündəlik xam neft hasilatının 2022-ci ilin may ayında daha 7 min barrel artırılaraq 688 min barrele çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

2022-ci il 5 may tarixində keçirilən 28-ci iclasda gündəlik neft hasilatının iyunda 432 min barrel artırılması ilə bağlı qərar qəbul edilmişdir.

İyun ayı üzrə müəyyənləşdirilmiş kvotalara uyğun olaraq Azərbaycanda gündəlik xam neft hasilatının 7 min barrel artırılaraq 696 min barrele çatdırılması, ixtisarla bağlı öhdəliyin isə 22 min barrel həcmində olması nəzərdə tutulmuşdur.

2022-ci il 2 iyun tarixində 29-cu iclası keçirilmişdir. İclasda sentyabr ayı üzrə gündəlik xam neft hasilatının artırılması barədə planlaşdırılmış həcm (432 min barrel/gün) bərabər şəkildə bölünərək iyul və avqust ayları üçün nəzərdə tutulan artıma əlavə edilməsi qərara alındı. Bununla da 2022-ci ilin iyul ayı üçün OPEC və qeyri-OPEC ölkələri üzrə gündəlik xam neft hasilatı 648 min barrel artırılmışdır.

Nəticədə, Azərbaycanın gündəlik xam neft hasilatı kvotası daha 10 min barrel artırılaraq iyul ayında 706 min barrel təşkil etmişdir.

2022-ci il 30 iyun tarixində 30-cu iclas keçirilmişdir. İclasda OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələri nazirlərinin 29-cu iclasında qəbul edilmiş hasilatın tənzimlənməsi barədə qərarın qüvvədə qalmasına dair razılaşma əldə edilmişdir. Beləliklə, 2022-ci ilin avqust ayı üzrə OPEC və qeyri-OPEC ölkələri üzrə gündəlik xam neft hasilatı 648 min barrel artırılmışdır.

Bununla da, avqust ayının sonunda OPEC-ə üzv və qeyri-üzv ölkələrin 2020-ci ilin may ayından qüvvədə olan, ümumilikdə gündəlik xam neft hasilatının 9,7 milyon barrel azaldılmasını əhatə edən öhdəliklər başa çatacaqdır.

Yeni qərara əsasən, Azərbaycanın gündəlik xam neft hasilatı kvotası daha 11 min barrel artırılaraq avqust ayında 717 min barrel təşkil etmişdir.

2022-ci il 3 avqust tarixində keçirilmiş 31-ci iclasda gündəlik neft hasilatının 2022-ci ilin sentyabr ayında 100 min barrel artırılması ilə bağlı qərar qəbul olunmuşdur.

Sentyabr ayı üzrə müəyyənləşdirilmiş kvotalara uyğun olaraq Azərbaycanda gündəlik xam neft hasilatının 1 min barrel artırılaraq 718 min barrele çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

2022-ci il 5 sentyabr tarixində keçirilmiş 32-ci iclasda oktyabrda 2022-ci ilin sentyabr ayındakı səviyyədən 100 min barrel az olmaqla avqustdakı həcmdə gündəlik neft hasil edilməsi ilə bağlı qərar qəbul olunmuşdur. Yeni qərara əsasən, oktyabrda Azərbaycanda gündəlik 717 min barrel xam neft hasilatı nəzərdə tutulmuşdur.

2022-ci il 5 oktyabr tarixində Vyanada keçirilən 33-cü iclasda 2022-ci ilin noyabrından gündəlik xam neft hasilatının 2 milyon barrel azadılması ilə bağlı qərar qəbul edilmişdir. Yeni qərara əsasən, Azərbaycanın ixtisarlara bağlı öhdəliyi gündəlik 33 min barrel olmuşdur. Beləliklə, 2022-ci ilin noyabrından etibarən ölkəmizdə gündəlik xam neft hasilatının avqust ayındakı səviyyədən, yəni 717 min barreldən azaldılaraq 684 min barrel həcmində saxlanması nəzərdə tutulmuşdur.

2022-ci il 4 dekabr tarixində onlayn formatda keçirilən 34-cü iclasda 2022-ci ilin oktyabrında qəbul edilmiş qərarın qüvvədə saxlanılmasına dair razılaşma əldə edildi. Beləliklə, "Əməkdaşlıq Bəyannaməsi"nin iştirakçı ölkələrinin 2022-ci ilin avqust ayındakı kvotalarına nəzərən müəyyənləşdirilmiş öhdəlikləri dəyişməz olaraq qalmışdır. Hal-hazırda Azərbaycanın gündəlik xam neft hasilatı üzrə kvotası 684 min barrel təşkil edir.

İcra göstəriciləri (gündəlik xam neft hasilatı):

- yanvar ayında – 581 min barrel;
- fevral ayında – 566 min barrel;
- mart ayında – 579 min barrel;
- aprel ayında – 579 min barrel;
- may ayında – 571 min barrel;
- iyun ayında – 524 min barrel;
- iyul ayında – 550 min barrel;
- avqust ayında – 554 min barrel;
- sentyabr ayında – 543 min barrel
- oktyabr ayında – 547 min barrel;
- noyabr ayında – 550 min barrel;
- dekabr ayında – 548 min barrel.

Respublika üzrə **31.12.2022-ci il** tarixinə təbii qazla təmin olunmuş əhali abonentlərinin sayı **2 471 213** təşkil edir, **31.12.2022-ci** tarixinə qazlaşmanın ümumi səviyyəsi təxminən **96,3** faiz olmuşdur. Hazırda qazlaşdırılma istiqamətində işlər davam etdirilir.

"Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikasının Energetika və Təbii Sərvətlər Nazirliyi arasında Naxçıvan Muxtar Respublikasına Türkiyə Respublikasından təbii qazın tədarükünə dair" Anlaşma Memorandumu çərçivəsində İğdır-Naxçıvan qaz boru kəmərinin ümumi tikintisinin təxminən 2 il müddətinə davam etməsi gözlənilir və layihənin ümumi dəyəri isə 48 milyon ABŞ dolları həcmində göstərilmişdir (Naxçıvan hissəsindəki birləşdirici boru kəməri daxil).

2022-ci il 3 avqust tarixində BOTAŞ tərəfindən SOCAR Midstream şirkətinə yenilənmiş "Şərtlər Toplusu" (Heads of Terms – HoT) sənədi göndərilmiş, 19 avqustda BOTAŞ və SOCAR Midstream arasında görüş keçirilmişdir.

2022-ci il 6 dekabr tarixində Layihənin "İlkin Şərtlər Razılaşması" (Heads of Agreement) sənədi SOCAR və BOTAŞ tərəfindən imzalanmışdır.

Yanacaq-enerji balansı üzrə

Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il üzrə yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri” İqtisadiyyat və Maliyyə nazirlikləri ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2022-ci il yanacaq-enerji balansının icra göstəricilərinin hər rüb üzrə təhlili aparılmış və icrasına nəzarət edilmişdir.

Həmçinin Nazirlik tərəfindən hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının 2023-2026-cı illər üzrə yanacaq-enerji balansının proqnoz göstəriciləri” İqtisadiyyat və Maliyyə nazirlikləri ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Qanunvericilik aktları üzrə

Hesabat dövrü ərzində Energetika Nazirliyi və tabeliyindəki qurumlar tərəfindən bir sıra normativ aktların hazırlanması davam etdirilmişdir.

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun təkmilləşdirilməsi məqsədilə “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunu layihəsi Ədliyyə Nazirliyinə göndərilmişdir.

Qeyd edilən dəyişikliklər “Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may 542-VIQD nömrəli Qanunu ilə qəbul edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 16 aprel tarixli 233s nömrəli Sərəncamının 1.1-ci bəndinin icrası ilə bağlı hazırlanmış “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi barədə” və “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 31 may tarixli 87 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qaz paylayıcıları tərəfindən qaz təchizatının ümumi şərtlərini təyin edən Qaydalar”da dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihələri Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Həmçinin “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 13-cü maddəsinin 8-1-ci hissəsinin dördüncü cümləsinə uyğun olaraq, sayğaca müdaxilə, habelə qanunsuz qoşulma nəticəsində qaz paylayıcısına vurulmuş zərərin hesablanması ilə əlaqədar, “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə qəbul edilmiş “Texniki xidmətin nəticəsinə dair akt”ın formasının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Energetika

Nazirliyinın Kollegiyasının 2022-ci il 19 may tarixli KQ-1 nömrəli Qərarı Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün Ədliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Adıçəkilən Kollegiya Qərarı 01.06.2022-ci il tarixində Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilmişdir.

Azərbaycanın bərpa olunan enerji sahəsində investisiya mühitinin rəqəbətliliyinin artırılması, bu sahəyə davamlı investisiyaların təşviq edilməsi, layihələrin həyata keçirilməsi və icrasının əlaqələndirilməsi məqsədilə ölkə başçısının 2019-cu il 5 dekabr tarixli 1673 nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmış Komissiyanın fəaliyyət sahəsinin genişləndirilməsi zərurəti ilə əlaqədar hazırlanmış "Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində pilot layihələrin həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 5 dekabr tarixli 1673 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı layihəsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Müvafiq sənəd Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3383 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir.

Qoyuluş gücü 230 MVt olan "Qaradağ" günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin icrası ilə əlaqədar stansiyanın tikiləcəyi torpaqlara görə icarə haqqı və torpaq vergisi ilə bağlı investordan üzləşdiyi çətinliyin aradan qaldırılmasının təmin edilməsi məqsədilə "Qoyuluş gücü 230 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 2 aprel tarixli 2561 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı layihəsi və "Qoyuluş gücü 230 MVt olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 2 aprel tarixli 2561 nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 5 aprel tarixli 218s nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Sərəncamı layihəsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

"Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 9 iyul tarixli 359-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1433 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 31 avqust tarixli 529s nömrəli Sərəncamının icrası məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş və Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş normativ hüquqi aktlar:

- Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 434 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Enerji auditinin həyata keçirilməsi üçün ixtisas attestatının forması, verilməsi qaydası, onun qüvvədə olma müddətinin dayandırılması və ləğv edilməsi, eləcə də enerji auditorlarının və enerji auditü üzrə təşkilatların reyestrinin aparılması və onların fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası";
- Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 435 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Enerji auditinin keçirilməsi, həmçinin enerji auditinin nəticəsinə dair hesabatın təqdim edilməsi qaydası və forması";
- Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 436 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər, habelə onların attestasiyadan keçirilməsi Qaydası";
- "Məcburi enerji auditü keçirilməli olan təsərrüfat subyektlərinin və qeyri-yaşayış binalarının müəyyən edilməsi üçün meyarların təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli 309 nömrəli Qərarı;
- "Enerji menecment sistemə dair tələblər" in təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli 310 nömrəli Qərarı;

- “Enerji effektivliyi müqaviləsinin nümunəvi forması və şərtləri, habelə enerji effektivliyi xidmətlərinin həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 17 avqust tarixli 311 nömrəli Qərarı;
- “Enerji istehlakı ilə əlaqədar məhsulların etikətlənməsi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 6 dekabr tarixli 432 nömrəli Qərarı.

“Enerji Effektivliyi Fondunun vəsaitlərinin formalaşdırılması və istifadə Qaydası”nın layihəsi hazırlanmışdır.

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydası”nın layihəsi hazırlanmışdır.

“Enerji istehlak edən və ya enerji istehlakına təsir edən məhsullar üzrə ekoloji dizayn Tələbləri”nin layihəsi hazırlanmışdır.

“Elektrik və istilik enerjisi istehsalı və təbii qazın emalı üzrə effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi qaydası və qiymətləndirmə meyarlarının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi hazırlanmışdır.

“Binaların enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılması qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi və “Binalar üçün minimum enerji effektivliyi normaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmışdır.

“Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 31 may tarixli 339-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 12 iyul tarixli 1387 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 17 iyul tarixli 447s nömrəli Sərəncamının 2.1-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış “Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Aktiv istehlakçılar tərəfindən bərpa olunan enerji mənbələri hesabına istehsal edilən elektrik enerjisinin güc həddinin müəyyən edilməsi və “Aktiv istehlakçının dəstəklənməsi mexanizminin tətbiqi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi və uyğunlaşdırılması tələb olunan normativ hüquqi akt layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.3-cü bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış “Bərpa olunan enerji mənbələri üzrə informasiya sistemi”nin Əsasnaməsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.4-cü bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Bərpa olunan enerji mənbələrindən istehsal edilmiş elektrik enerjisinin mənbəyinə dair sertifikatın verilməsi qaydası və forması”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 10 dekabr tarixli 3037 nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 22 dekabr tarixli 713s nömrəli Sərəncamının 3-cü

hissəsinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə istehsal fəaliyyəti ilə məşğul olan sahibkarlara kommunal xidmətlər (elektrik enerjisi, təbii qaz və su istehlakı) üzrə güzəştlərin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 6-cı hissəsinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə ekoloji təmiz texnologiyaları tətbiq edən, “yaşıl artım” yaradan və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə edən investorların dəstəklənməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 16 aprel tarixli 233s nömrəli Sərəncamının 2.1-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə reyestrin aparılması və ondan istifadə Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Qaz paylayıcısı tərəfindən qaz qurğularında, qaz xətlərində və tüstü bacalarında, habelə havalandırma və havadəyişmə xətlərində müayinənin keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.3-cü bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Müayinənin və texniki xidmətin həyata keçirilməsinə monitorinqin keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.4-cü bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış və aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılmış “İxtisaslaşmış podratçılara verilən ixtisas attestatının forması, onun verilməsi, qüvvədəolma müddətinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi, eləcə də ixtisaslaşmış podratçıların reyestrinin aparılması və onların fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.5-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Qaz qurğularının tikintisinə, qurulmasına, istismarına və işçi vəziyyətdə saxlanmasına dair Tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.6-cı bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Qaz qurğularının qazın atmosfərə buraxılmamasına, habelə qazın təzyiqinə, temperaturuna, tərkibinə və digər göstəricilərinə dair Tələblər”in təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan

Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.7-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış "Tüstü bacalarının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

"İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 aprel tarixli 3233 nömrəli Sərəncamının 1-ci hissəsinin icrası çərçivəsində Energetika Nazirliyinə beynəlxalq məsləhətçi şirkətlər cəlb etməklə istilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi, habelə səmərəliliyin artırılması, bərpa olunan enerji mənbələrindən bu məqsədlə istifadə, xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi, kommersiyalaşdırma və bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında sahənin perspektiv inkişaf istiqamətləri üzrə təkliflərin hazırlanması məqsədilə beynəlxalq ekspertlərin də dəstəyindən istifadə edilməklə texniki tapşırıq hazırlanmış və beynəlxalq məsləhətçi şirkətlərə təqdim olunaraq görülməli işin ehtimal olunan qiyməti müəyyən edilmişdir. Tapşırığın icrası məqsədilə məsləhətçi şirkətin cəlb edilməsi üçün müəyyən olunmuş məbləğdə maliyyə vəsaitinin ayrılması üçün Nazirlər Kabinetinə müraciət ünvanlanmışdır. Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 15 sentyabr tarixli 21220aid nömrəli dərkənarı ilə daxil olmuş Maliyyə Nazirliyinin müvafiq rəyinə uyğun olaraq tələb olunan sənədlər Maliyyə Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

"İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 aprel tarixli 3233 nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 12 may tarixli 288s nömrəli Sərəncamının 1-ci hissəsinin icrası məqsədilə hazırlanmış "Azərisitiliktəchizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, gəlir və xərclərinin optimallaşdırılması, istilik və isti su təchizatı xidmətlərinin sayğaclaşdırılması, istilik təchizatı sistemlərinin bərpası və istismarı məqsədilə zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsi haqqında Tədbirlər Planı"nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Sərəncamı layihəsi hazırlanaraq vaxt məhdudiyətini nəzərə alaraq razılaşdırılması üçün müvafiq qurumlara aidiyyəti üzrə göstəriş verilməsi məqsədilə Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Həmin Sərəncamın 2.1-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış enerji resurslarından səmərəli istifadə edilməsi və tikinti obyektlərində optimal istilik təchizatı sistemlərinin tətbiqi məqsədilə isti su və istilik təchizatı sahəsini tənzimləyən texniki normativ hüquqi aktların hazırlanması və ya təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflər Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

"Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 17 iyun tarixli 546-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 1998-ci il 13 iyun tarixli 723 nömrəli və "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 25 iyul tarixli 1761 nömrəli Fərmanının 2.1-ci bəndinin icrası məqsədilə hazırlanmış "İstilik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi və uyğunlaşdırılması tələb olunan normativ hüquqi akt layihələri aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə razılaşdırılaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların icarə haqqının bərpa olunan enerji mənbələri (külək və günəş) üzrə qoyuluş gücü 100 MVt və daha çox olan elektrik stansiyalarının tikintisi və istismarı fəaliyyəti ilə məşğul olan investorlar üçün icarə müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətdə hesablanmaması məqsədilə hazırlanmış “Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların icarə haqqının aşağı həddinin müəyyən edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 23 dekabr tarixli 226 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Adıçəkilən dəyişiklik layihəsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 8 dekabr tarixli 437 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi üçün müəyyən edilmiş avtomobil say limitinin artırılması məqsədilə hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasında dövlət büdcəsindən maliyyələşən idarə, müəssisə və təşkilatlarda nəqliyyat vasitələrindən istifadə qaydalarının təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 18 iyul tarixli 120 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 27 fevral tarixli 1859 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 9.4-cü bəndinin icrası çərçivəsində kommunal xidmətlərlə bağlı vahid Çağrı Mərkəzinin yaradılması və fəaliyyətə başlaması ilə bağlı qısa nömrə və müvafiq domen ünvanlarının alınması ilə bağlı aidiyyəti üzrə müraciətlər edilmiş və ayrılmışdır. KXVÇM-nin yeni şüarı ilə bağlı təkliflər toplanmış, İVR səslərin yazılması prosesi tamamlanmışdır.

Dövlət proqramlarının icrası üzrə

“Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nda Energetika Nazirliyinin icraçısı olduğu 6 tədbir üzrə 2020-ci il ərzində həyata keçirilən işlərə dair məlumatlar hazırlanaraq Azərbaycan Respublikasının Statistika Komitəsinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Dövlət Proqramının 7.1.85-ci yarım bəndinə əsasən kənd rayonlarında biokütlə üzrə enerji potensialının qiymətləndirilməsi, kənd təsərrüfatı tullantılarından bio yanacaqların və bioenerjinin istehsalı, alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri hesabına aqrar sənaye müəssisələrinin enerji tələbatının ödənilməsi ilə bağlı pilot layihələrin həyata keçirilməsi tədbirinin icrası çərçivəsində Samux rayonu ərazisində bioenerji və biokütlə qurğusu istifadəyə verilmişdir.

Dövlət Proqramının 7.1.86-cı yarım bəndinə əsasən suarmada bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması ilə bağlı pilot layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi tədbirinin icrası üzrə Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki Qobustan Hibrid Stansiyasında və Samux Aqroenerji Kompleksində artezianlarla suarmada bərpa olunan enerji mənbəyindən istifadə üzrə təcrübələr aparılmış, pilot layihələr həyata keçirilmişdir. Bundan əlavə özəl şirkətlər tərəfindən (Provitaz MMC, Solaris MMC və s.) Aran rayonlarında su çıxmayan və elektrik şəbəkəsi olmayan ərazilərdə fermerlər üçün bir sıra suvarma və işıqlandırma sistemləri quraşdırılmışdır. İşğaldan azad edilmiş, lakin hələlik elektrik şəbəkəsi ilə təmin edilməmiş ərazilərdə, məsələn, Ağdam rayonunda, artezian və damcılama suvarma sisteminin enerji tələbatı günəş panelləri hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət Proqramının 7.1.87-ci yarım bəndinə əsasən istixanaların istilik təchizatında bio yanacaqların və günəş kollektorlarının tətbiqinin dəstəklənməsi tədbirinin icrası ilə bağlı Samux rayonunda istixana daxilində istiliyə dair hesablamalar

aparılmışdır. İstixanaların qızdırılmasında günəş kollektorlarından, geotermal enerjiden (mövcud olduğu ərazidə), istilik nasoslarından, pellet və briketlərdən istifadə potensialı araşdırılmışdır.

Dövlət Proqramının 7.1.88-ci yarım bəndinə əsasən aqrokomplekslərin enerji təchizatında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin tətbiqi və orada yaranan tullantılardan istifadə olunmaqla bioenerji istehsalının təşviqi tədbirinin icrası ilə əlaqədar Samux aqrokomplekslərin enerji təchizatında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin tətbiqi və orada yaranan tullantılardan istifadə olunmaqla bioenerji istehsalı ilə əlaqədar Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi tərəfindən mütəmadi olaraq aqrokomplekslərdə təşviqat işləri aparılır.

Eyni zamanda, sözügedən yaşayış məntəqələrinin LPG, elektrik enerjisi, bioqaz, odun və s. ilə təmin olunması perspektivlərinin müzakirəsi məqsədilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, ARDNŞ-in, “Azərişiq” ASC-nin və “Məişət Maye Qaz” QSC-nin, eləcə də Energetika Nazirliyinin aidiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə iclaslar keçirilmişdir.

Həmçinin texniki-iqtisadi cəhətdən səmərəli olmayan 261 yaşayış məntəqəsinin bitki və heyvan mənşəli biokütlə ilə təmin olunması imkanları barədə məlumatlar müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanlarından əldə olunmuşdur.

Bununla yanaşı, fındıq qabığından istehsal edilmiş biokütlə və kömürün qazlaşdırılması səmərəli olmayan dağ kəndlərində yerləşən təsərrüfatların mərkəzləşdirilmiş isitmə sistemində qaz əvəzi olaraq istifadə olunması Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən məqsəduyğun hesab edilmişdir. Həmçinin, qeyd olunan üsulun tətbiqi ilə istilik təchizatının və enerjiyə olan məişət tələbatının təmin olunması, eləcə də iqlim dəyişmələrinə səbəb olan istilik effekti yaradan qazların emissiyasının azaldılmasına nail olunmasının mümkünlüyü bildirilmişdir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, Gədəbəy rayonunun Heriknaz və Musayal kəndlərində elektrik enerjisindən, Zaqatala rayonunun Cimcimax və Ələsgər kəndlərində odundan, Quba rayonunun Söhüb və Rük kəndlərində biobriketdən istifadə etməklə pilot layihələrin həyata keçirilməsi üçün zəruri vəsaitin Dövlət İnvestisiya Proqramında nəzərə alınması üçün müvafiq təkliflər Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə göndərilmişdir.

Energetika sahəsində beynəlxalq əlaqələr üzrə

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Xəzər dənizində “Dostluq” yatağının karbohidrogen resurslarının birgə kəşfiyyatı, işlənməsi və mənimsənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu”na əsasən 2022-ci ilin 27 yanvar tarixində energetika naziri Pərviz Şahbazovun həmsədrliyi ilə “Dostluq” yatağı üzrə tərəflər arasında əməkdaşlığı tənzimləyəcək hökumətlərarası Saziş layihəsinin hazırlanması və razılaşdırılması məqsədilə yaradılmış Birgə İşçi Qrupunun dördüncü iclası videokonfrans formatında keçirilmişdir.

2022-ci ilin 2 fevral tarixində Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Macarıstan Hökuməti arasında Enerji üzrə İşçi Qrupunun 2-ci iclası Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyində keçirilmiş və iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanmışdır.

2022-ci il 4 fevral tarixində Bakı şəhərində Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 8-ci toplantısı keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin açılış sessiyasında çıxış etdiyi tədbirdə Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Bolqarıstan, Serbiya, İtaliya, Böyük Britaniya, ABŞ, Yunanıstan, Rumıniya, Türkmənistan, Albaniya, Xorvatiya, Monteneqro, Macarıstan, Moldova, Bosniya və Herseqovina, Şimali Makedoniya və Ukraynanın nazir, nazir müavinləri və müxtəlif dövlət qurumlarının yüksək səviyyəli təmsilçiləri, o cümlədən Avropa İttifaqı Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simson və Avropa

İttifaqının Qonşuluq Siyasəti və Genişlənmə danışıqları üzrə komissarı Oliver Varhelyi, həmçinin layihədə iştirak edən şirkətlərin, beynəlxalq maliyyə qurumlarının nümayəndələri iştirak etmişdir. İclasın yekunlarına dair həmsədrlər mətbuat üçün birgə bəyanat vermişdirlər. Tədbir çərçivəsində bir sıra görüşlər baş tutmuşdur.

2022-ci ilin 4 fevral tarixində Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 8-ci iclası zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının (AK) enerji məsələləri üzrə komissarı Kadri Simson arasında görüş zamanı Avropa İttifaqı (Aİ) və Azərbaycan arasında yeni enerji dialoqunun təsis edilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur. Azərbaycan Respublikasının energetika naziri Pərviz Şahbazov və Avropa Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı Kadri Simsonun həmsədrliyi ilə Azərbaycan-Aİ enerji dialoqu təsis edilmişdir. Azərbaycan-Aİ enerji dialoqunun ilk iclası 18 iyul 2022-ci il tarixində Bakı şəhərində keçirilmişdir. Enerji dialoqu çərçivəsində razılaşdırılmış və Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı və Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” AK-nın Prezidenti Ursula Fon der Lyayenin ölkəmizə səfəri çərçivəsində Prezident İlham Əliyev və Fon der Lyayen tərəfindən imzalanmışdır. Həmçinin hər iki tərəfdən əlaqələndiricilərin həmsədrliyi ilə müvafiq olaraq 2022-ci ilin 31 mart, 13 may, 27 oktyabr və 25 noyabr tarixlərində onlayn görüşlər keçirilmişdir.

2022-ci ilin 16 mart tarixində ölkəmizin ev sahibliyi ilə BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı (UNIDO) və İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) ilə birgə təsis edilməkdə olan Təmiz Enerji Mərkəzinin ilkin mərhələdə fəaliyyətə başlaması üçün tərəfdaş ölkə, təşkilat və şirkətlərdən lazımi maliyyə və texniki dəstəyin əldə olunması məqsədilə UNIDO, İƏT Katibliyi və Azərbaycan tərəfinin birgə təşkilatçılığı ilə Dəyirmi Masa Konfransı virtual formatda təşkil olunmuşdur. Qeyd edək ki, TEM-in fəaliyyətə başlaması üçün ev sahibi ölkə olaraq müvafiq tədbirlər davam etdirilməkdədir. Mərkəzin Nizamnaməsi qanunvericiliyə uyğun olaraq daxili razılaşma mərhələsindən keçmiş və “Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin bağlanması və ya ləğv edilməsi haqqında təkliflərin mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və dövlətə məxsus müəssisələr tərəfindən verilməsi Qaydaları” haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 19 yanvar tarixli 373 nömrəli Fərmanın tələblərinə uyğun olaraq imzalamaq səlahiyyətinin alınması məqsədilə 2022-ci il 20 dekabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

2022-ci ilin 1-4 iyun tarixlərində Bakı Enerji Həftəsi baş tutmuşdur. “Bakı Enerji Həftəsi” çərçivəsində Şuşada “Xalis sifıra aparan yol: İşğaldan azad edilmiş ərazilərin yaşıl enerji potensialının inkişafı” mövzusunda xüsusi sessiya keçirilmişdir. Tədbir çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlər baş tutmuşdur.

2022-ci il 1 iyun tarixində Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Serbiya Respublikası Hökuməti arasında energetika və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığa dair Saziş” imzalanmışdır.

2022-ci il 14 iyun tarixində London şəhərində Azərbaycan Respublikasının energetika naziri Pərviz Şahbazov və Birləşmiş Krallığın Beynəlxalq Ticarət Departamentinin ixracat naziri Mike Freerin həmsədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Hökuməti ilə Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Hökuməti arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 5-ci iclası keçirilmiş və iclasın yekununda Protokol imzalanmışdır.

2022-ci il 20 iyun tarixində Daşkənddə baş tutmuş Özbəkistan-Azərbaycan biznes forumu çərçivəsində “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə Özbəkistan Respublikasının Energetika Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu” imzalanmışdır.

2022-ci ilin 4-5 iyul tarixlərində Nur-Sultan şəhərində Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyasının 18-ci iclası keçirilmiş və iclasın yekunlarına dair Protokol imzalanmışdır.

2022-ci ilin 5-6 oktyabr tarixlərində İstanbul şəhərində Azərbaycan-Türkiyə 2- ci Enerji Forumu keçirilmiş, tədbirin yekununda Protokol imzalanmışdır. Forum çərçivəsində karbohidrogen və neft-kimya məhsulları, bərpa olunan enerjiden istifadə və enerji səmərəliliyi, elektrik enerjisi bazarı, elektrik enerjisinin paylanması və ötürülməsi və tənzimlənməsi üzrə hər iki ölkənin dövlət və özəl sektorlarının nümayəndələrindən ibarət işçi qrupların iclasları baş tutmuşdur. Həmçinin Enerji səmərəliliyi və Mədəncilik işçi qruplarının yaradılmasına dair razılığa gəlinmişdir.

2022-ci il 29 avqust tarixində energetika naziri Pərviz Şahbazov və ölkəmizdə səfərdə olan Özbəkistanın energetika nazirinin birinci müavini, nazir vəzifəsini icra edən Azim Ahmedxacayevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti arasında keçirilmiş görüş çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında energetika sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair Yol Xəritəsi" imzalanmışdır.

2022-ci il 29 noyabr tarixində Əlcəzair şəhərində "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikası Hökuməti arasında neft və qaz sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" imzalanmışdır.

Ölkəmizin elektrik enerjisinin ixracı imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə Energetika Nazirliyi tərəfindən 2022-ci ilin sentyabr ayında "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" və "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında energetika sahəsində strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi haqqında Müqavilə" layihələri hazırlanaraq qarşı tərəflərə təqdim edilmişdir. 2022-ci ilin 17 dekabr tarixində Rumıniyanın Buxarest şəhərində "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və digər ölkələrin baş nazirləri tərəfindən imzalanmışdır. "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında energetika sahəsində strateji tərəfdaşlığın gücləndirilməsi haqqında Müqavilə" layihəsi Türkiyə tərəfində baxılmaqdadır.

2022-ci ilin 6-18 noyabr tarixlərində Misirin Şarm əl-Şeyx şəhərində keçirilmiş BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 27-ci sessiyasında (COP 27) ölkəmiz aşağıdakı təşəbbüslərə qoşulmuşdur:

- Əlverişli enerjiyə keçid;
- Yaşıl daşınma;
- Afrikanın ədalətli və əlçatan enerji transformasiyası;
- Afrika və inkişaf etməkdə olan ölkələrdə Milli investisiya planlarının yaşllaşdırılmasının dostları;
- İqlim fəaliyyəti və qidalanma;
- Afrika qadınlarının iqlimə uyğunlaşma prioritetləri.

Energetika Nazirliyi tərəfindən verilən icazələr üzrə

Sahibkarlıq fəaliyyətinə icazələrin verilməsində şəffaflığın artırılması, onların verilmə prosesinin asanlaşdırılması məqsədilə, qanunvericiliyə əsasən müvafiq icazələrin alınması üçün Energetika Nazirliyi tərəfindən sənədlərin qəbulu və onların verilməsi 2018-ci ilin fevral ayından 5 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzi vasitəsilə həyata keçirilir.

2022-ci il ərzində Energetika Nazirliyi tərəfindən "İxrac nəzarətinə düşən mallar (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) üzrə xüsusi icazənin verilməsi" Qaydalarına uyğun olaraq, ixrac nəzarətinə düşən malların (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) idxalı, ixracı və tranziti üzrə ümumilikdə 185 müraciətə baxılmışdır. Onlardan 155-nə icazə verilmiş, 30 müraciətə isə imtina verilmişdir. Verilmiş icazələrin 127-si idxal, 8-i ixrac, 20-u tranzit ilə bağlı olmuşdur. Hesabat dövrü ərzində bütün icazənin verilməsi 5 sayılı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzi vasitəsilə həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 22 aprel tarixli 91 nömrəli Qərarının 4.30-cu bəndinə və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 164.1.52-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun (NEZ) modernizasiya və yenidənqurma layihəsi çərçivəsində aparılan təmir və tikinti işləri üçün ölkəyə gətirilən avadanlıqların və materialların gömrük idxal rüsumuna cəlb olunmaması və iri neft emalı zavodlarının (xam neft üzrə illik emal gücü 3 milyon tondan az olmayan) yenidən qurulması layihələri çərçivəsində avadanlıqların və materialların idxalının ƏDV-dən azad olunması məqsədilə 2022-ci il 20 dekabr tarixinədək 674 təsdiqedicisi sənəd verilmişdir.

İnzibati xəta haqqında işlərə baxılması üzrə

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279-cu, 281-ci və 282-ci maddələri üzrə Agentlik tərəfindən ümumilikdə 140 inzibati xəta haqqında işə baxılmış, onlardan 138 iş üzrə inzibati tənbeh vermə haqqında qərar, 2 iş üzrə isə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən 30 iş üzrə məhkəmələrdə üçüncü şəxs və ya cavabdeh qismində mütəxəssislərin iştirakı təmin edilmiş və məhkəmələr tərəfindən tələb olunduğu hallarda yazılı mütəxəssis rəyləri verilmişdir.

Bundan əlavə aparılmış araşdırmalar nəticəsində ümumilikdə 5 obyektin elektrik qurğu və avadanlıqları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın, 8 obyektin qaz qurğularının isə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qazdan istifadə Qaydaları"nın tələbləri pozulmaqla texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik və qazpaylayıcı şəbəkələrinə qoşulduğu aşkar edilmiş, müvafiq tədbirlər görülməklə nöqsanların aradan qaldırılması təmin olunmuşdur.

Texniki Şuraların fəaliyyəti üzrə

"Kiçik və orta biznes evlərində, habelə "ASAN Kommunal" və "ASAN xidmət" mərkəzlərində mövcud Texniki Şuraların tərkibində dəyişikliklər edilməsi və yeni Texniki Şuraların formalaşdırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin 2022-ci il 29 avqust tarixli F-90 nömrəli Əmri ilə Texniki Şuraların sayı 21-ə çatdırılmışdır.

2022-ci il ərzində 1, 2 və 3 sayılı "ASAN Kommunal" mərkəzlərində, Bakı, Xaçmaz və Yevlax KOB evlərində, Sumqayıt, Gəncə, Sabirabad, İmişli, Masallı, Quba, Bərdə, Mingəçevir, Qəbələ, Şəki, Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi və Balakən "ASAN xidmət" mərkəzlərində fəaliyyət göstərən Texniki Şuralara Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 4 aprel tarixli 1313 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər (150 kVt da daxil olmaqla mövcud 0,4 kV-luq şəbəkədən) olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması

və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası'nın tələblərinə uyğun olaraq ümumilikdə 3844 müraciət qəbul olunaraq icra edilmişdir.

2022-ci il ərzində daxil olmuş vətəndaş müraciətləri haqqında

2022-ci il ərzində Energetika Nazirliyinin Aparatına 6050 (1755 ərizə, 4263 şikayət, 32 təklif) vətəndaş müraciəti (o cümlədən 4248-i Çağrı Mərkəzi vasitəsilə) daxil olmuşdur. Onlardan 5459-i icra xarakterli, 591-i isə məlumat xarakterli olmuşdur. 5459 müraciətin 258-i nəzarətlə icra edilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində bilavasitə vətəndaşlardan 5930, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasından 30, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetindən 17, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisindən 5 və digər qurumlardan 68 müraciət daxil olmuşdur.

Baxılmanın nəticəsi	Say
Həll olunub	2023
Qismən təmin edilib	257
Müvafiq izahat verilib	2482
İcraatdadır	353
Baxılmaq üçün aidiyyəti təşkilatlara göndərilib	109
Baxılmamış saxlanılıb	214
Əsassız sayılıb	21
Məlumat xarakterli	591
Cəmi	6050

Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi tərəfindən 2022-ci il üzrə görülmüş işlərə dair

Hesabat dövrü ərzində "Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə sahəsində pilot layihələrin həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 5 dekabr tarixli 1673 nömrəli Sərəncamına uyğun olaraq Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkətləri arasında bərpa olunan enerji üzrə pilot layihələrin reallaşdırılmasına dair müqavilələrin icrası məqsədilə işlər davam etdirilmişdir. 2022-ci ilin 8 yanvar tarixində "ACWA Power" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək 240 MVt gücündə "Xızı-Abşeron" Külək Elektrik Stansiyası üzrə layihənin "Ətraf Mühitə Təsirlərinin Qiymətləndirilməsi" sənədinə dair müzakirələrin növbəti mərhələsi başlamışdır. Müzakirələrdə "ACWA Power" şirkəti və yerli tərəfdaşı "Ecoenergy" MMC, həmçinin ətraf mühit və idarəetmə üzrə beynəlxalq məsləhətçi şirkət tərəfindən "Ətraf Mühitə Təsirlərin Qiymətləndirilməsi" sənədinin icmalı təqdim olunmuş və müzakirələr aparılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında" 2019-cu il 29 may tarixli 1209 nömrəli Sərəncamı ilə verilmiş tapşırıqların icrasının təmin edilməsi məqsədilə ölkədə bərpa olunan enerji sahəsində yeni istehsal güclərinin yaradılması və sahəyə özəl, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi istiqamətində Energetika Nazirliyi Dünya Bankı Qrupuna daxil olan Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası ilə "Azərbaycanda dənizdə külək

enerjisinin inkişafı üzrə Yol Xəritəsi”nin hazırlanması üzrə əməkdaşlıq edir. 2022-ci ilin 3 iyun tarixində Bakı Enerji Forumu çərçivəsində Dünya Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının (IFC) dəstəyi ilə hazırlanmış “Azərbaycanda dənizdə külək enerjisinin inkişafı üzrə Yol Xəritəsi” təqdim edilmişdir.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə həyata keçirilən “Azərbaycanda bərpa olunan enerji hərraclarının keçirilməsinə dəstək” layihəsi çərçivəsində hərrac qaydaları, hərraclar üçün şərtlər toplusu, həmçinin elektrik enerjisinin alqı-satqı müqavilələrinin hazırlanması üzrə işlər görülməkdədir. Sözügedən layihə üzrə həmçinin texniki şərtlər toplusu hazırlanmışdır. Hazırda məsləhətçi şirkət ilə investisiya müqaviləsi (İA) və enerji alqı-satqı müqaviləsi (PPA) ilə bağlı danışıqlar aparılır. Bu layihə ilə bağlı ötürücü şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi (TCA) üzrə danışıqların növbəti mərhələdə aparılması nəzərdə tutulmuşdur.

Eyni zamanda hazırda hərracın keçiriləcəyi ərazi ilə bağlı təşkilati işlər görülməkdədir. İlk hərracın keçiriləcəyi Ələt qəsəbəsində yerləşən Ərazi-62-nin bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisi kimi müəyyən olunması barədə müvafiq qərarın qəbul edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə müraciət ünvanlanmışdır. Bundan əlavə Əmlak Məsələləri Dövlət Xidmətinin əməkdaşlarının iştirakı ilə əraziyə yerində baxış keçirilmiş və ərazinin hüdudları müəyyən olunmuşdur.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının dəstəyi ilə həyata keçirilən “Azərbaycanda kiçikmiqyaslı bərpa olunan enerji layihələri üçün lazımi normativ çərçivənin tətbiqinin dəstəklənməsi” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər müvafiq dövr ərzində davam etdirilmişdir. Layihənin həyata keçirilmə qrafikinə uyğun olaraq cəlb edilmiş xarici məsləhətçi şirkət “ECA” tərəfindən 2022-ci ilin 23 fevral tarixində “Paylayıcı şəbəkəyə qoşulmuş istehsal üçün texniki tövsiyələr” və Tapşırıq 4: “Kiçik miqyaslı bərpa olunan enerji texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi üçün yol xəritəsi” üzrə hesabat layihəsi Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Sözügedən layihə ilə bağlı 2022-ci il 19 may tarixində məsləhətçi şirkət tərəfindən təqdimat həyata keçirilmişdir.

Eyni zamanda Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının dəstəyi ilə beynəlxalq məsləhətçi şirkət “Advisian” tərəfindən “Aşağı karbonlu hidrogen iqtisadiyyatı bazar araşdırması” hesabat layihəsi hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 2 fevral tarixli 2469 nömrəli Sərəncamı ilə “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” təsdiq edilmiş və növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair beş Milli Prioritetdən biri kimi “Təmiz ətraf mühit” və “yaşıl artım” ölkəsi müəyyənləşdirilmişdir. Belə ki, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı üzrə prioritetlərə uyğun olaraq, cari və gələcək dövrdə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə, “yaşıl” texnologiyaların tətbiqinin genişləndirilməsinə daha çox diqqət ayrılmaqdadır. Bu sahədə aparılan işlər çərçivəsində bərpa olunan enerji mənbələri potensialına malik ərazilərin müəyyənləşdirilməsi və prioritetləşdirilməsi istiqamətində ölkə üzrə kameral araşdırmalar davam etdirilmişdir. “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” sənədi əsasında hazırlanmış “2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın “yaşıl artım” ölkəsi alt-məqsədi üzrə müvafiq bölmənin və tədbirlər planının hazırlanması təmin edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 2 avqust tarixli 453s nömrəli Sərəncamından irəli gələn tapşırıqların icrasına dair Tədbirlər Planının, “Elektromobillik üzrə Milli Planın hazırlanması” ilə əlaqədar qarşıda duran məsələlərin effektiv həll edilməsi məqsədilə bir sıra işlər görülmüşdür. Dünya üzrə elektromobillik sahəsində qəbul edilmiş plan, strategiya və yol xəritələri araşdırılmışdır. Araşdırmalara əsasən

gələcək Milli Planın strukturunun müəyyənləşdirilməsi üçün tematik sahələr üzrə texniki tapşırıq sənədi hazırlanmışdır.

Cari dövr ərzində yaşıl enerjinin tətbiqinin genişləndirilməsi, BOEM-dən istifadə və iqlim dəyişmələri ilə mübarizə sahəsində ölkəmizin nüfuzunun artırılması, BOEM layihələrinə regional təsir imkanlarının yaradılması məqsədilə İOT ilə Təmiz Enerji Mərkəzinin yaradılması istiqamətində müzakirələrin aparılması və ölkəmizin Mərkəzə ev sahibliyi etməsi üzrə əməkdaşlıq davam etdirilmişdir. 2021-ci il 27 noyabr tarixində Türkmənistanın təşkilatda sədrliyi çərçivəsində İOT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclasında Azərbaycanın UNIDO-İOT Təmiz Enerji Mərkəzinə ev sahibliyi rəsmi şəkildə təsdiq edilmiş və Mərkəzin Nizamnaməsi qəbul edilmişdir. 2022-ci il 16 yanvar tarixində Təmiz Enerji Mərkəzinin fəaliyyətə başlaması üçün zəruri maliyyə və texniki dəstəyin əldə olunması məqsədilə virtual formatda Tərəfdaşların Deyirmi Masa Konfransı keçirilmişdir. Tədbir çərçivəsində Təmiz Enerji Mərkəzinin yaranması və əsas fəaliyyət istiqamətləri barədə təqdimat edilmiş, Mərkəzin fəaliyyəti üçün atılacaq addımlar və görülməli işlər, Mərkəzin İOT-ə üzv olan ölkələr tərəfindən bərpa olunan enerji və enerji səmərəliliyi sahəsində verə biləcəyi əlavə töhfələr barədə müzakirələr aparılmışdır.

2022-ci il 26-29 may tarixlərində Bakı şəhərində keçirilmiş "Teknofest Azərbaycan" festivalı çərçivəsində "yaşıl texnologiyalar" kateqoriyası üzrə müsabiqədə əsas tərəfdaş olaraq 100-dən artıq layihə qiymətləndirilmişdir. Bundan əlavə festival çərçivəsində keçirilmiş sərgidə Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi stendlə iştirak etmişdir. Festival çərçivəsində 4 gün müddətində Dövlət Agentliyinin stendində bərpa olunan enerji qurğularına, bərpa olunan enerji mənbələrinə və cari layihələrə dair məlumat lövhələri nümayiş olunmuşdur.

2022-ci il 1-3 iyun tarixlərində keçirilmiş 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz və 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Bərpa Olunan Enerji sərgiləri üçün məlumat lövhələri və videoçarxlar hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Universitetinin (UNEC) koordinasiya qrupu ilə hazırlanan və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin də tərəfdaş olduğu "Azərbaycan universitetlərində yaşıl və davamlı qlobal iqtisadi təkmilləşdirmə: bərpa olunan enerji mənbələrinin və iqlim dəyişikliyinə adaptasiyası (REFRESH)" layihəsi Avropa komissiyasının Erasmus+ proqramı tərəfindən qalib olmuşdur. Hal-hazırda müvafiq layihənin qəbul edilməsi məqsədilə Avropa Komissiyasının onlayn platforması üzərindən layihənin sənədləşdirilməsi və qrant müqaviləsinin imzalanması üzrə işlər davam etdirilir.

Cari dövrdə Yaponiyanın "TEPCO" şirkəti ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Yaşıl Enerji Zonası Konsepsiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlı görülməli tədbirlər çərçivəsində görüşlər intensiv davam etdirilmişdir. Bu məqsədlə 2022-ci ilin 24 fevral tarixində "Hidroakkumulyasiya stansiyalarının tətbiqi", 25 fevral tarixində "İstilik nasoslarının tətbiqi", 2 mart tarixində "Damüstü günəş panellərinin tətbiqi", 9 mart tarixində "Enerji effektivliyi məqsədli yaşayış və qeyri-yaşayış binaları üçün standartlar", 29 mart tarixində "Günəş kollektorlarının tətbiqi", 31 mart tarixində "Elektrik avtomobillərin tətbiqi" və "Qısamüddətli, orta-uzunmüddətli tədbirlər planı", 7 aprel tarixində "Hidroakkumulyasiya stansiyalarının planlaşdırılması və Yaponiya hökumətinin elektromobillərə və hibrid tipli avtomobillərə və elektrik doldurulma qurğularına verdiyi subsidiyalar", 15 aprel tarixində "Smart sayğaclar" mövzusunda müzakirələr keçirilmişdir.

2021-ci il 22 fevral tarixində Energetika Nazirliyi və bp arasında imzalanmış "İri miqyasda karbonsuzlaşdırılmış və inteqrasiya edilmiş enerji və nəqliyyat sistemləri, o cümlədən Azərbaycanın regionlarında və şəhərlərində bərpa olunan enerji layihələri üçün tələb olunan potensialın və şəraitin qiymətləndirilməsi üzrə əməkdaşlıq məqsədilə Anlaşma Memorandumu"na və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "Yaşıl Enerji Zonası"nın yaradılmasına dair ölkə başçısının müvafiq tapşırığına uyğun olaraq, bp şirkəti ilə 2021-ci il 3 iyun tarixində Cəbrayıl rayonu ərazisində 240 MVt gücündə günəş elektrik

stansiyasının tikintisi layihəsinin qiymətləndirilməsi və həyata keçirilməsi fəaliyyəti üzrə əməkdaşlığa dair imzalanmış "İcra Müqaviləsi" çərçivəsində stansiyanın ərazisinin hüdudları müəyyənləşdirilmiş, 1000 ha ərazidən əkin sahələri nəzərə alındıqdan sonra 940 ha yararlı sahə seçilmişdir. 2022-ci il 4 iyun tarixində Energetika Nazirliyi və bp arasında Cəbrayıl da 240 MVt gücündə günəş elektrik stansiyası layihəsinin birgə həyata keçirilməsi ilə bağlı növbəti addımların atılması məqsədilə 2021-ci ilin iyun ayında bağlanmış İcra Müqaviləsinə Əlavə imzalanmışdır. "Bakı Enerji Həftəsi" çərçivəsində Şuşa şəhərində imzalanan bu sənəd "Şəfəq" adlı günəş elektrik stansiyası layihəsinin reallaşdırılması istiqamətində birgə fəaliyyəti yekunlaşdırmaq üçün görüləcək tədbirləri əks etdirir. Hazırda kameral araşdırmalar aparılaraq geotexniki və ekoloji risklərin qiymətləndirilməsi, şəbəkənin araşdırılması və kommertiya müzakirələrinin aparılması həyata keçirilir. Şəbəkəyə müəyyən təsirlərin olacağı nəzərə alınaraq şəbəkə araşdırılır və bu barədə "Azərenerji" ASC ilə müzakirələr aparılır.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə 10-dan artıq bərpa olunan enerji mənbələri ərazisi müəyyən olunmuşdur. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən təqdim edilmiş əkin sahələrinin elektron xəritəsinə əsasən əkin sahələri gələcək bərpa olunan enerji planlarından çıxarılmışdır.

"Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15.1-ci maddəsində bərpa olunan enerji mənbələri potensialından səmərəli istifadə, fəaliyyət planının icrası, məlumatlandırma işinin təşkili məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələri üzrə informasiya sisteminin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Sözügedən Qanunun 6.1-ci maddəsində Bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialından səmərəli istifadə edilməsinin təşkili məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələri üzrə informasiya sisteminin tərkib hissəsi olan Azərbaycan Respublikasının bərpa olunan enerji mənbələrinin potensialı atlasının yaradılması nəzərdə tutulur.

Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki "Azalternativenerji" MMC-nin fəaliyyəti barədə

"Azalternativenerji" MMC tərəfindən stansiya və sosial obyektlərdə istismar zamanı baş verən çatışmazlıqların aradan qaldırılması üzrə Tədbirlər Planı hazırlanmışdır. 2022-ci ilin birinci yarısı ərzində MMC-nin tabeliyində olan stansiyalarda qurğu və avadanlıqlara yüksək səviyyədə texniki xidmət göstərilmiş, mütəmadi olaraq profilaktika və ölçü-sınaq işləri aparılmış, sıradan çıxmış avadanlıqlar gecikdirilmədən təmir edilmiş və ya yeni ehtiyat hissələri ilə əvəz edilərək stansiyaların normal rejimdə işləməsinə qısa zaman müddətində nail olunmuşdur.

Belə ki, "Suraxanı" GES-də 11 ədəd inverterin təmir edilərək şəbəkəyə qoşulması nəticəsində ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 691 645 kVts artıq elektrik enerjisi istehsal olunmuşdur ki, bu da faiz göstəricisi ilə 116,23 % artım deməkdir.

Həmçinin 2022-ci ilin noyabr və dekabr aylarında əlavə olaraq 11 ədəd təmir edilmiş inverterin 8 ədədi Suraxanı GES-də, 3 ədədi Pirallahı GES-də və yeni alınmış 10 ədəd 60 kVt gücündə KACO BLUEPLANET 50.0 TL3-XL tipli inverter isə "Samux" GES-də quraşdırılaraq şəbəkəyə qoşulmuşdur. Bu da öz növbəsində il ərzində 1566000 kVts artıq elektrik enerjisi istehsalı əldə etmək imkanı yaradacaqdır.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə enerji istehsalının artırılması məqsədilə görülmüş tədbirlər nəticəsində "Azalternativenerji" MMC üzrə elektrik enerjisi istehsalında 1 171 182 kVts - faiz göstəricisi ilə 13,69 % artım qeydə alınmışdır.

"Azalternativenerji" MMC-nin tərkibində olan günəş, külək və texniki xidmət göstərilən kiçik su elektrik stansiyalarının təmiri ilə əlaqədar olaraq 2022-ci ilin əvvəlində müvafiq Təmir Qrafiki hazırlanmış və təsdiq edilmişdir. Təsdiqlənmiş "Təmir Qrafiki" nə əsasən Qobustan Hibrid Elektrik Stansiyasında, Suraxanı Günəş Elektrik Stansiyasında, Samux Aqroenerji və Yaşayış Kompleksində, Pirallahı Günəş Elektrik Stansiyasında,

Sahil Günəş Elektrik Stansiyasında və sosial obyektlərdə quraşdırılmış istilik qurğularında istismar, təftiş, təmir-bərpa və profilaktika işləri həyata keçirilmişdir.

Qış mövsümünün başlaması ilə əlaqədar, Enerji istehsalı və istismar şöbəsinin mütəxəssisləri ilə birgə Biləsuvar rayonunun ərazisində yerləşən Cəbrayıl rayonunun məcburi köçkünləri üçün inşa edilmiş 6 qəsəbədə, 6 məktəb və 6 uşaq bağçası kompleksinin elektrik və istilik enerjisi ilə təminatını üçün stansiyalarda təmir-sazlama işləri həyata keçirilmişdir. Dövr ərzində Bakıətrafı sosial obyektlərdə günəş qurğularının texniki avadanlıqlarına vizual baxış keçirilmiş, aşkar edilmiş qüsurlar aradan qaldırılmışdır.

“Azalternativenerji” MMC-nin balansındakı istismarda olan stansiyalar üzrə 2022-ci il ərzində şəbəkədən açılmaların sayı 133 dəfə olmaqla, (123 dəfə enerjisistemdə yaranan qəza səbəbindən, 3 dəfə daxili qəza səbəbindən və 7 dəfə sifariş əsasında açılma) Dispetçer Xidmətinin növbətçi heyəti tərəfindən qeydiyyatda alınmışdır. Bütün açılmaların müddəti isə cəmi 911 saat 56 dəqiqə təşkil etmiş və qeydiyyatı aparılmışdır.

Hesabat dövrü ərzində MMC-nin əməkdaşları Xızı-Giləzi rayonlarının “Sander-Partner” proqramı ilə hesablanmış 30 illik külək məlumatlarının işlənilib hazırlanmasında iştirak etmişlər. “ACWA POWER” şirkətinin 240 MVt gücündə külək enerji layihəsinin ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi sənədinin hazırlanmasında Xızı (Sitalçay kəndi) və Pirəkəşküldə (Çaylı) ictimaiyyətlə və təşkilatlarla görüşdə yaxından iştirak etmişlər. Zəngilan və Cəbrayıl rayonlarında yerləşən günəş monitorinq stansiyalarından məlumatlar götürülmüş və hal-hazırda Cəmiyyətin aidiyyəti əməkdaşları tərəfindən hesablama işləri aparılmaqdadır. Ağdam və Zəngilan rayonlarında quraşdırılmış bərpa olunan enerji avadanlıqlarına texniki baxış keçirilmişdir.

Hesabat dövründə Su Təsərrüfatı Obyektlərinin Layihələndirilməsi üzrə Azərbaycan Dövlət İnstitutu “Azdövsütəslayihə” ilə MMC arasında bağlanan müqavilə əsasında *“Türyançay hidroqovşağının, Türyançay Sağ Sahil kanalı üzərində suburaxıcıların, səviyyəqaldırıcıların, sudurulducu qurğusunda sipərlərin SCADA sisteminin və sudurulducu qurğusunda sipərlərin alternativ enerji-günəş panelləri hesabına elektrik təchizatı, elektrik avadanlığı və ərazinin işıqlandırılması işlərinin layihəsi işlənilib hazırlanmışdır.* Yaponiyanın Komaihaltec Şirkəti ilə MMC arasında bağlanmış müqavilə əsasında Quba rayonunun Xaltan kəndində külək elektrik stansiyasının (KES) qurulması üçün külək enerjisi potensialının qiymətləndirilməsi məqsədilə külək ölçmə cihazı quraşdırılmış və KES quraşdırılması istiqamətində işlər aparılır.

“Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə “yaşıl enerji” zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 iyun tarixli 357s nömrəli Sərəncamının icrasının təmin edilməsi ilə bağlı “Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyi”nin əməllərini rəhbər tutaraq “Damüstü günəş enerjisi sistemlərinin quraşdırılması üzrə tələblərin müəyyən edilməsi”, “Küçə və yolların işıqlandırılmasında enerji səmərəli yaşıl texnologiyaların tətbiqinə dair tələblərin müəyyən edilməsi”, “Tikinti qurğularında enerji səmərəli yaşıl texnologiyaların tətbiqinə dair tələblərin müəyyən edilməsi”, “Yaşıl texnologiyaların tətbiqi üzrə pilot layihələrin həyata keçirilməsi”, “Yaşıl Enerji Zonası Nümayiş Pavilyonunun yaradılması”na dair təkliflər və tədbirlər planı hazırlanmışdır.

2022-ci il üzrə bərpa olunan enerji mənbələri hesabına enerji istehsalının təmin olunması ilə bağlı Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki “Azalternativenerji” MMC-in stansiyaları tərəfindən elektrik enerjisi üzrə istehsal göstəriciləri aşağıdakı kimidir:

**2022-ci il ərzində “Azalternativenerji” MMC-nin
obyektlərində istehsal olunmuş elektrik və istilik enerjisi göstəriciləri**

№	Obyektin adı	Elektrik enerjisi (mln. kVt.s)	İstilik enerjisi (Qkal.)
1	Qobustan Hibrid Elektrik Stansiyası	5,5963	
2	Suraxanı GES	1,3388	
3	Piralahı GES	0,3783	
4	Sahil GES	1,6765	
5	Samux GES	0,5967	
6	Şəki KSES	0,2033	
7	Masallı rayonu Boradigah kənd idman zalında quraşdırılmış günəş qurğusu	0,0734	
8	Beyləqan rayonu Xocavənd rayon idman zalında quraşdırılmış günəş qurğusu	0,0452	
9	Sabirabad Regional Asan xidmət mərkəzində quraşdırılmış günəş qurğusu	0,008	
10	Masallı rayonu Boradigah kənd idman kompleksi MMC	0,0167	
11	Biləsuvar rayon məcburi köçkünlər üçün inşa edilmiş 6 məktəb və 6 uşaq bağçası kompleksi	0,3305	674,82
12	Bakı şəhəri üzrə sosial obyektlərdə quraşdırılmış günəş panelləri və istilik nasosları	0,0674	264,38
	Yekun:	10,331	939,2

**Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi
tərəfindən görülmüş işlər barədə məlumat**

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində yeni, yaxud yenidən qurulan, həmçinin enerji təchizat sxemini dəyişən elektrik qurğularının layihələrinin və qaz təchizatı sahəsində tikilən, yenidən qurulan obyektlərin layihə sənədlərinin razılaşdırılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1434 nömrəli və 2022-ci il 16 iyul tarixli 1750 nömrəli fərmanlarına əsasən 2022-ci ilin 1 iyul tarixinədək elektrik enerjisi üzrə 108 ədəd (26 ədədi 0,4 kV-luq şəbəkədən, 82 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusunun layihə sənədi razılaşdırılmış, 31 ədəd layihə sənədinin isə aşkar olunmuş çatışmazlıq səbəbindən razılaşdırılmasından imtina olunmuşdur.

Qaz təchizatı üzrə 1501 ədəd tikinti obyektinin layihə sənədi razılaşdırılmış, 100 ədəd layihə sənədinin isə aşkar olunmuş çatışmazlıq səbəbindən razılaşdırılmasından imtina olunmuşdur.

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində istismara buraxılış aktlarının verilməsi üzrə:
Hesabat dövründə elektrik enerjisi üzrə 186 ədəd (39 ədədi 0,4 kV-luq

şəbəkədən, 147 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusu üçün istismara buraxılış aktı verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsi üzrə:

Təbii qaz istehlakçılarının təqdim etdikləri 528 ədəd layihəyə uyğun olaraq tikintisi başa çatdırılmış sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Dövlət müəssisələrində elektrik qurğularında və qaz təchizatı sahələrində nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə:

Agentlik tərəfindən təsdiq olunmuş plana uyğun olaraq dövlət müəssisələrində elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və elektrik enerjisindən istifadənin vəziyyəti ilə bağlı 801, qazdan səmərəli istifadənin və qaz qurğularının etibarlı istismarının təmin edilməsi, həmçinin müvafiq sahəyə dair normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunması vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 629 nəzarət tədbiri həyata keçirilmişdir. Aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında quraşdırılmış elektrik sayğaclarının yoxlanılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci bəndinin tələblərinə əməl olunmasının yoxlanılması məqsədilə Agentlik tərəfindən müvafiq olaraq "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə 80 ədəd elektrik sayğacının texniki vəziyyətinə baxış keçirilmiş, cərəyan transformatorlarının sxemləri və əmsalları yoxlanılıb möhürlənmişdir.

Ölkədə elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində aparılan işlər üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin ölkədə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatların dəqiqləşdirilərək mütəmadi olaraq yenilənməsi və bunun üçün tədbirlərin görülməsi istiqamətində işlərin intensivləşdirilməsi və nəticəsi haqqında ildə iki dəfə olmaqla Nazirlər Kabinetinə məlumat verilməsi barədə 2019-cu il 13 may tarixli 12/12-53 nömrəli və 2020-ci il 11 mart tarixli 2971 nömrəli tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar Energetika Nazirliyinin 2020-ci il 4 may tarixli F-53 nömrəli əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun üzvləri, aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşları ilə birlikdə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatlar dəqiqləşdirilmiş, 2021-ci ilin ikinci yarımili üzrə məlumatlar və 2022-ci ilin birinci yarımili üzrə məlumatlar Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Qeyd olunan məlumatların yenilənməsi məqsədilə işlər davam etdirilir.

Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində daxil olmuş şikayətlərin araşdırılması üzrə:

Agentliyə bilavasitə istehlakçılardan, Energetika Nazirliyindən və digər qurumlardan daxil olmuş elektrik enerjisi təchizatı üzrə 4450, qaz təchizatına dair 659, istilik enerjisi təchizatı üzrə 77 şikayət mahiyyəti üzrə araşdırılmışdır. Həmin araşdırmalar nəticəsində aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tədbirlər görülmüşdür.

Elektrik enerjisi təchizatı üzrə 2 şikayətin əsassız olduğu müəyyən edilmiş, bu barədə şikayətçilər kifayət qədər məlumatlandırılmışdır.

Şikayətlərin araşdırılması zamanı aşkar edilmiş qayda pozuntularının aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Müraciətlərin həllində göstərilmiş köməliyə görə Agentliyə elektrik enerjisi təchizatı ilə bağlı 189, qaz təchizatı üzrə 34, istilik enerjisi təchizatı ilə əlaqədar isə 1 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur.

Biliklərin yoxlanılması üzrə:

Agentliyin Nizamnaməsinin 3.1.38-ci yarım bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə istehlakçıların müraciətləri əsasında 253 müəssisədə 722 nəfər olmaqla elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydaları üzrə peşə bilikləri yoxlanılmış, yoxlama nəticəsində biliklərin artırılması üzrə Agentlik tərəfindən təkliflər verilmiş, bu istiqamətdə müraciət edən istehlakçılara köməklik göstərilmişdir.

Payız-qış mövsümünə hazırlıq vəziyyətinin yoxlanılması üzrə:

Təchizatın dayanıqlılığının təmin edilməsi və istehlakçıların fasiləsiz, keyfiyyətli elektrik və istilik enerjisi, habelə təbii qaz ilə təmin olunması məqsədilə "Azəristiliktəchizat" ASC, "Qaz İxrac" İdarəsi, "Azəriqaz" İB, "Azərenerji" ASC və "Azərişiq" ASC-nin məsul subyektlərinin payız-qış mövsümünə hazırlığı üzrə onlar tərəfindən təqdim olunmuş tədbirlər planlarına əsasən görülməli işlərin icra vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi üçün monitorinqlər aparılmışdır. Payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 fevral tarixli 65 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması Qaydası"na uyğun olaraq davam etdirilir.

Qaz və istilik təchizatı müəssisələrində qanunvericiliyə əməl olunmasının monitorinqi üzrə:

Agentliyin məktubu əsasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 204 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın 3.2-ci, 3.6-cı və 3.7-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş istiqamətlər üzrə 2022-ci il 4 aprel tarixindən 2022-ci il 17 may tarixinədək "Azəriqaz" İB tərəfindən 2021-ci il ərzində qaz təchizatı sahəsində qanunvericiliyə əməl olunması vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün monitorinq keçirilmiş, aşkarlanan nöqsanlar rəsmiləşdirilmiş və nəticələri "Azəriqaz" İB-yə təqdim edilmişdir.

Energetika Nazirliyinin 2022-ci il 25 avqust tarixli F-89 nömrəli əmrinə əsasən 2022-ci il 1 sentyabr tarixindən 2022-ci il 10 oktyabr tarixinədək "Azəristiliktəchizat" ASC-nin növbəti istilik mövsümündə əhaliyə və digər istehlakçılara etibarlı və keyfiyyətli istilik təchizatı xidmətlərinin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə monitorinq keçirilmiş, aşkarlanan nöqsanlar rəsmiləşdirilmişdir. Bundan sonra monitorinqin nəticələrinə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə baxılaraq 2022-ci il 4 noyabr tarixli AERA/Q-007 nömrəli Qərar qəbul edilmiş və surəti "Azəristiliktəchizat" ASC-yə təqdim edilmişdir.

Müvafiq sahədə strategiyanın müəyyən edilməsi və innovasiyaların tətbiqi üzrə: Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının "Azərbaycan Respublikasında yeni yaradılmış Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin fəaliyyətinə dəstək" layihəsi çərçivəsində "Şəbəkə itkiləri" və "Resursların adekvatlığı" mövzularında

keçirilmiş mentorluq görüşləri çərçivəsində beynəlxalq təcrübə araşdırılmış və bu sahədə Gürcüstanda tətbiq edilən normativ hüquqi baza əsasında “Elektrik enerjisi itkilərinin tənzimləmə dövrü üçün normativ göstəricilərinin müəyyənləşdirilməsi Qaydaları”nın, “Adekvatlığın mövsüm və qısa müddətli qiymətləndirilməsi üçün Metodologiya”nın və “Adekvatlığın uzun və orta müddətli qiymətləndirilməsi üçün Metodologiya”nın ilkin layihələri hazırlanmışdır.

Sözügedən Qaydaların layihəsi Avropa Komissiyası tərəfindən maliyyələşdirilən EU4Energy layihəsinin II fazası çərçivəsində hazırlanmış “Azərbaycan Respublikası üçün Fəaliyyət Planı”nın “4.1. Şəbəkə itkiləri üçün stimullaşdırıcı tənzimləmə (elektrik enerjisi, qaz təchizatı)” bəndinin icrası çərçivəsində cəlb edilmiş ekspertlərin rəyinə təqdim edilmiş və qanunvericiliyə uyğun olaraq təsdiq edilməsi məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

Azərbaycan-Türkiyə I Enerji Forumunda yaradılmış “Tənzimləmə” İşçi qrupu çərçivəsində Agentlik ilə Türkiyə Respublikasının Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumu (EPDK) arasında 2022-ci il üzrə əməkdaşlığa dair iki mərhələli Fəaliyyət Planı hazırlanmış və ötən müddət ərzində təşkil olunmuş görüşlərdə tənzimləmə fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətlərini əhatə edən 15 mövzuda, o cümlədən Türkiyədə elektrik enerjisinin ötürülməsi tariflərinin tənzimlənməsi, elektrik enerjisi bazarında paylama tariflərinin tənzimlənməsi, elektrik şəbəkəsinə qoşulma və sistemdən istifadə qaydaları, elektrik enerjisinin saxlanması haqqında təcrübə mübadiləsi aparılmışdır.

“Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın 5.2.1-ci fəaliyyət istiqamətinin 3-cü (Topdansatış bazarının təşkilinə hazırlıq məqsədilə iqtisadi səmərəlilik meyarı əsasında elektrik enerjisi istehsal güclərinin seçiminin ötürücü tərəfindən aparılması) tədbirinin nəticə indikatorlarının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan-Türkiyə II Enerji Forumunun “Tənzimləmə” İşçi qrupunun forumlararası Fəaliyyət Planı çərçivəsində 2022-ci ilin 14-15 dekabr tarixlərində Agentliyin təşkilatçılığı ilə Türkiyə Respublikasının elektrik və təbii qaz bazarının operatoru olan Enerji Bazarlarının İdarəedilməsi Səhmdar Cəmiyyətində (EPİAŞ) iki günlük seminar təşkil olunmuşdur.

Xidmətlərin elektronlaşdırılması üzrə:

Agentlik tərəfindən göstərilən xidmətlərin (Elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktının verilməsi, Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə, Elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin peşə biliklərinin yoxlanılması) elektronlaşdırılması məqsədilə Elektron xidmətlərin informasiya sistemi yaradılmışdır. Həmin xidmətlər üzrə elektron müraciət etmə pəncərələri, daxil olan müraciətlərin müvafiq tərzdə elektron cavablandırılması pəncərələri, müraciət edənə təqdim olunacaq elektron sənədlər ilə bağlı zəruri işlər görülmüşdür. Sözügedən sistemin həm Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi, həm də digər dövlət qurumlarının informasiya sistemləri ilə qarşılıqlı inteqrasiyası çərçivəsində bu sistemə ötürüləcək və həmin sistemlərdən əldə olunacaq məlumatların növünü, sorğu vasitəsinə və əldə olunma rejimini əks etdirən “Məlumat Hədləri” cədvəli Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə təqdim edilmişdir. Hazırda Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində olan qurum tərəfindən sözügedən sistemin digər dövlət qurumlarının informasiya sistemləri, ehtiyatları ilə inteqrasiyası üzrə işlər davam etdirilir. Qanunvericilik istiqamətində görülən işlər üzrə:

Qanunvericilikdə həmahəngliyin təmin edilməsi və elmi-texniki tərəqqi nəzərə alınaraq, təşəbbüs qaydasında hazırlanmış və “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq aidiyyəti

dövlət orqanlarının (qurumlarının) vizaları toplanaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 14 aprel tarixli 155 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli Fərmanının 2.4-cü bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə birlikdə hazırlanmış “Qazdan istifadə Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı layihəsi Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının elektroenergetika sistemində reaktiv enerjiden istifadənin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə təşəbbüs qaydasında “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmış, Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC tərəfindən bildirilən rəy və təkliflər nəzərə alınmaqla təkmilləşdirilmişdir. Hazırda sözügedən Qərar layihəsinin “Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Qanununun tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi istiqamətində iş aparılır.

Korporativ idarəetmə standartlarının tətbiqi:

Agentliyin Nizamnaməsinin 4.1-ci bəndinin və 4.5.8-ci yarımbəndinin icrası qaydasında 2022-ci il ərzində “Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə tənzimlənməyən hallarda (büdcə təşkilatlarında) elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrin payız-qış mövsümünə hazırlığının monitorinqi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirinin həyata keçirilməsi zamanı icrası məcburi olan göstərişlərin verilməsi Qaydaları”, “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin peşə biliklərinin yoxlanılması Qaydaları”, “Elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktının verilməsi Qaydaları” və “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində baş vermiş, enerji istehsalı və təchizatı müəssisəsinin sabit işləməsinə və enerji təchizatında təhlükə yaradan qəzaların araşdırılmasında iştirak edilməsi Qaydaları” işlənib hazırlanmış və müvafiq qaydada təsdiq edilmişdir.

Xarici ölkələrin enerji tənzimləyiciləri ilə əməkdaşlıq üzrə:

Agentlik enerji tənzimlənməsi və nəzarəti sahələrində xarici ölkələrin aşağıda adları sadalanmış qurumları ilə əməkdaşlıq etmiş, məlumat və təcrübə mübadiləsində iştirak etmişdir:

- Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumu (EPDK);
- Avstriyanın Elektroenergetika və Təbii Qaz Bazarını Tənzimləmə Orqanı (E-Control);
- Böyük Britaniyanın Qaz və Elektrik Enerjisi Bazarları Ofisi (OFGEM);
- Bolqarıstan Respublikasının Enerji və Su Tənzimləyici Komissiyası (EWRC);
- Gürcüstanın Milli Enerji və Su Təchizatı Tənzimləmə Komissiyası (GNERC);
- Macarıstanın Enerji və Kommunal Xidmətlər sahəsində Tənzimləmə Qurumu (MEKH);
- Moldova Respublikasının Milli Enerji Tənzimləmə Qurumu (ANRE);
- Rumıniyanın Milli Enerji Tənzimləmə Qurumu (ANRE).